

انجیل مرقس

۱

یحیای تعمید دهنده مسیح راهه همواره کونه

^۱شروعه خبره خوش درمورد عیسی مسیح، خدا پسر.

^۲در کتاب اشعیای نبی بینویشته بوبوسته داره:

"الآن می رسوله پیشاپیش تو او سه کونم،
اون تی راهه همواره خواهه کودن؟"

^۳اونه ندا کی، بیابانه میان فریاد زنه:
در اهه خداوند ره آماده کوئید!

"اونه مسیره همواره کوئید!"

^۴طبق آن نیویشته، یحیای تعمید دهنده بیابانه میان ظهور بوکوده، تعمید و توبه و آمرزشہ گوناھانه ره موعظه کودی. ^۵مردم یهودیه و مردم اورشلیم، همه تأ اونه ورجه شوایدی و به خوشائنه گوناھان اعتراض بوکودیدی، و رود اُردنه میان جه اونه دست تعمید گیفتیدی. ^۶یحیی لیباسی جه پشمہ شتر خو تن دوکودی و کمربند چرمی به کمر دبستی، و ملخ و عسله صحرایی خوردی. ^۷اون موعظه کودی و گفتی: "جه بعد من کسی تواناتر جه من خواهه آمون کی، من حتّی لایق نییم خمہ بم و اونه چارو قه بنده وأکونم. ^۸من شمره آب امره تعمید دهم، اما اون شمره روح القدس امره تعمید خواهه دئن."

عیسی تعمید

^۹در اون روزان، عیسی جه ناصره یه جلیل بمو و جه یحیی دست روده اُردنه میان تعمید بیگیفته.

^{۱۰}وختی عیسی جه آب بیرون بمو، هه لحظه بیده کی آسمان بازه بوسته و روح کبوتره مناستن بر اون قرار بیگیفته. ^{۱۱}و صدایی جه آسمان فارسه کی "تو می عزیزه پسری و من جه تو راضییم."

عیسی امتحان بوستان

^{۱۲} روح بی معطلی عیسایه به بیابان ببورده. ^{۱۳} عیسی چهل روز بیابانه میان ایسا بو و شیطان او نه و سو سه کوده. او ن حیواناته وحشی آمره سره کوده و فرشته یا ن او نه ره خدمت کودیدی.

شروعه عیسی خدمت جه جلیل

^{۱۴} عیسی بعد از گرفتار بوستنے یحیی، به جلیل بوشو. او ن خدا خبره خوش موعظه کودی ^{۱۵} و گفتی: "زمان به کمال فارسه داره و خدا پادشاهی نزدیکه بوسته داره. توبه بوكونید و به خبره خوش ایمان باورید."

عیسی اوّلین شاگردان

^{۱۶} وختی عیسی جه کناره دریاچه جلیل شوئوندو بو، شمعون و او نه برأر آندریاسه بیده کی توره به دریا تاؤ دیدی، چون ماهیگیر بیدی. ^{۱۷} به او شأن بو گفته: "جه می دونبال بایید کی شمره صیاد مردمان خواهم چاکودن." ^{۱۸} او شأن بی معطلی خوشانه تورانه بنده و جه او نه دونبالسر با عجله بوشوییدی ^{۱۹} وختی ایمچه جلوتر بوشو، یعقوب، زبدی پسر و او نه برأر یوحنایه بیده کی، کرجی میانی خوشانه تورانه آماده کودیدی. ^{۲۰} زود اشأنه دخده. پس او شأن خوشانه پئر زبدی یه کارگرانه آمره کرجی میان ترکه کودیدی و جه عیسی دونبالسر روانه بوستیدی.

شفای مرده دیوبزه

^{۲۱} او شأن به کفرناحوم بوشوییدی وختی روز شبّات فارسه، عیسی بی معطلی به کنیسه بوشو و تعلیم دئنه شروع بوكوده. ^{۲۲} مردم جه او نه تعلیم در تعجب بودیدی، چون با اقتدار تعلیم دئه، نه علمای دین مناسبن. ^{۲۳} در او ن وخت، او شأنه کنیسه میان مردی ایسا بو کی، روحه پلید داشته. او ن داد زئه: ^{۲۴} "ای عیسای ناصری، تو آمی آمره چی کار داری؟ آیا بموداری آمره نابوده کونی؟ دآنم کی ایسی! تو او ن خدا قدوسی." ^{۲۵} عیسی روح پلیده نهیب بزه و بو گفته: "ساكته بون و جه او ن بیرون بیا." ^{۲۶} او ن وخت روح پلید، او ن مرده سخت تکان بده و نعره آمره جه او ن بیرون بمو. ^{۲۷} مردم همه چنان تعجب بوكوده بید کی جه همدیگر وأورسدی: آن چی یه؟ تعلیمی تازه، اقتداره آمره! او ن حتی روحه پلیدم فرمان دهه و او شأن جه او ن اطاعت کونیدی." ^{۲۸} پس طولی نکشه کی او نه آوازه تا سرتاسر سرزمین جلیل بپیچسته.

شفای پطرس زن مار

^{۲۹} وختی عیسی کنیسه‌یه ترکه کوده، یعقوب و یوحنا آمره، شمعون و آندریاسه خانه بوشو.^{۳۰} شمعونه زن‌مار تب داشته و رختخوابه می‌اندی خوفته بود. اوشان بی‌معطلي عیسایه جه اونه حال آگاه بوکودیدی.^{۳۱} پس عیسی اونه ورجه بوشو و اونه دسته بیگفت و کمک بوکوده تا ویریزه. اونوخت اونه تب قطعه بوسته و شروع به پذیرایی جه اوشان بوکوده.

^{۳۲} غروب وخت، آفتاب بوشو پس، همه‌تاً مريضان و ديویزه‌يأنه عیسی ورجه باوردیدی.^{۳۳} شهره مردمان همه تأ دره جلو جمعه بوسته بيد!^{۳۴} عیسی خيلی‌ينه کی به مرضهای مختلف دچار بودی، شفا بده و دیوهای زيادی‌یم بیرونه کوده، اما ولاشته دیوان حرفی بزنند، چون اونه شناختیدی.

^{۳۵} صبحدم کی هوا هنوز تاریک بود، عیسی ویریشته و خانه‌یه ترکه کوده. به جای خلوتی بوشو و در اویه مشغول به دعا بوبوسته.^{۳۶} شمعون و اونه همرأهان، اونه دونبال بچرخستیدی.^{۳۷} وختی اونه پیدا کودیدی، اونه بوگفتیدی: "همه تی دونبال گردیدی!"^{۳۸} عیسی اشانه بوگفته: "بائید بیشیم به اطراف آبادیان تا اویه‌یم موعظه بوکونم، چون هنه‌وسین بمودارم."^{۳۹} پس روانه بوسته، سرتاسره جلیل، اوشانه کنیسه‌يأنه می‌اندی موعظه کودی و دیوانه بیرون کودی.

مرده جذامی شفا

^{۴۰} ایته جذامی مردی عیسی ورجه بمو، زانو بزه و منت کونان بوگفته: "اگر بخواهی، تائی مره جه جذام پاکه کونی."^{۴۱} عیسی با دلسوزی خودسته درازه کوده، اون مرده لمس بوکوده و بوگفته: "خواهیم، پاکه بون!"^{۴۲} همون لحظه، جذام اونه ترکه کوده و اون پاکه بوسته.^{۴۳} عیسی بدون معطلي اونه مرخصه کوده و تأکید آمره^{۴۴} به اون بفرمائسته: "آگاه بوبون کی در آن مورد به کسی چیزی نوگویی؛ بلکی بوشون و خودته به کاهن نیشان بدن و خودته طهارتہ ره قربانی‌یانی کی، موسی امر بوکوده، تقدیم بوکون تا اوشانه ره شاهدی بیه."^{۴۵} اما اون مرد وختی بیرون بوشو، در مورد آن ماجرا همه تائی آمره گب بزه و آن خبره به همه جا پخشش کوده. هنه‌وسین عیسی ده نتأنسنسته آشکارا به شهر بیشه، بلکی در جاهای دور افتاده بیرون شهر ایسه‌یه. با آن حال، مردم جه همه جا اونه ور آمویده.

افلیجھ شفا

^۱ بعد از چند روز، وختی عیسی به کفرناحوم بمو، مردم بفهمستیدی کی اون به خانه بموداره.^۲ جمعیته زیادی جمعه بوستیدی، جوری کی حتی دره جلویم جا ننه بود، و عیسی اوشانه ره موعظه

کودی. ^۳ در آن وخت، تعدادی جه راه فارسdi و مرد افليجي يه کي چهار نفر اونه حمل کوديدi، جلو باوردي. ^۴ اما چون شلوغى جمعيته وسین نتائسيدي اوئه عيسى ورجه باوريدi، عيسى سره جوره شروع بوکوديدi به كندنه سقف. بعد از سقفه بازه کودن، رختخوابي يه کي افليج اوئه رو خوفته بو بيجير اوسه کوديدi. ^۵ وختى عيسى اوشانه ايمانه بيد، افليجhe بوگفته: "اي زاي، تى گوناهان بخشиде بوبوسته." ^۶ بعضى جه علمای دين کي اوئه نيشته بيد، خوشانه ورجه فکر بوکوديدi: "چرا آن مرد آجور گبان به زبان آوره؟ آن کفره! چى کسى جز خدا تانه گوناهانه ببخشه؟" ^۷ عيسى he لحظه در خودش روح بفهمسته کي اوشان خوشانه امره چى فکر کونيدi و آشانه بوگفته: "چرا شيمى ديله ميان آجور فکر کونيدi؟" ^۸ به آن افليج کويته گفته آسانتره، آنكى "تى گوناهان بخشide بوبوسته" يا آنكى "ویريز و تى تخته اوشانه و راه بوشو؟" ^۹ "الآن تا بدأنيد کي، انسانه پسر، زمينه رو بخششى گوناهانه اقتدارم داره. . ." به افليج بوگفته: ^{۱۰} "تره گويم؛ ويريز، تى تخته اوسن و به خانه بوشون!" ^{۱۱} اون مرد ويريشته و بي معاطلى خو تخته اوسله و در برابر همه کسه چومان، جه اوئه بيرون بوشو. همه در تعجب بوده و خدaiه شکر کوديدi و بوگفتidi: "هيچوخت آجور چيز نيده بيم."

دعوت جه لاوى

^{۱۲} عيسى ايبار ديگر درياچه کنار بوشو. مردم همه اوئه ورجه جمعه بوسندي و عيسى اوشانه تعلم دئه. ^{۱۳} وختى کي جه اوئه شوئوندو بوبو، لاوى حلفاي پسره بيده کي، مالياتخانه ميان نيشته بو. اوئه بوگفته: "جه مى دونبال بيا. اون ويريشته و جه عيسى دنبالسر بوشو.

^{۱۴} وختى عيسى لاوى خانه ميان سفره سر نيشته بو، خيلي جه باجگيران و گوناهكاران، عيسى و اوئه شاگردانه امره همسفره بودi، چون تعداد زيادي جه اوشان اوئه پيروي کوديدi. ^{۱۵} وختى علمای دين کي فريسي بوده، عيسايي بيدده کي، باجگيران و گوناهكاران امره همسفره يه، به اوئه شاگردان بوگفتidi: "چرا باجگيران و گوناهكارانه امره غذا خوره؟" ^{۱۶} عيسى با ايشنوستنه آن گبان به اشان بوگفته: "مرىضاند کي به دكتر احتياج دارده، نه سالمان. من نمودارم تا پارسايانه به توبه دعوت بوکونم، بلکى بمودارم تا گوناهكارانه دعوت بوکونم."

سؤال درمورد روزه

^{۱۷} وختى کي يحيى شاگردان و فريسيان روزه داشتيدي، تعدادي عيسى ورجه بمودi و بوگفتidi: "چرا يحيى شاگردان و فريسيانه شاگردان روزه گيريدi، ولی تى شاگردان روزه نيگيريدi؟" ^{۱۸} عيسى جواب بده: "آيا ممكنه داماده ريققان تا زمانى کي داماد اشانه امره ايسا، روزه بىگيريدi؟ تا

وختی داماد اوشانه آمره ایسأ، نتائnidی روزه بیگیریدی. ^{۲۰} اما زمانی خواهه فارسن کی، داماد جه اشأن فگیفته به. در اون زمان روزه خواهد گیفت.

^{۲۱} "هیچکی تازه پارچه يه به کهنه لیباس وصله نزنه. اگر آطوبی بوکونه، وصله جه اون بکنده به، تازه جه کهنه سیوا به و پارهگی بدتره به. ^{۲۲} و هیچکسم تازه شرابه، کهنه دبه میان دونکونه. اگر اطوبکونه، اون شراب دبهیانه پاره کونه و آطوبی شراب و دبهیان هر دوتأ جه بین خواهد شون. تازه شرابه تازه دبه میان باید دوکودن."

روز شبّاته صاحب

^{۲۳} ایته جه شبّاته روزآن عیسی جه مزارع گندوم گذشتاندوبو و اونه شاگردان در حین شوون شروع به چئنه گندومه خوشیان بوکودیدی. ^{۲۴} فریسیان اونه بوگفتیدی: "چرأ تی شاگردان کاری انجام دهده کی در روز شبّات جایز نییه؟" ^{۲۵} اون جواب بدده: "مگر تا بحال نخواندیدی کی داود چی بوکوده، اون و خ تی کی خودش و اونه یاران محتاج و گوشنه بید؟ ^{۲۶} داود، کاهن اعظم ایاتاره زمان، خدا خانه بوشو و تقدیمی نانه بوخورده و خو یارانم فده، گرچی اونه خوردن فقط کاهنه ره جایزه." ^{۲۷} اونوخت عیسی اوشانه بوگفتنه: "شبّات برای انسان بنا بوبوسته، نه انسان برای شبّات. ^{۲۸} پس، انسانه پسر صاحب روز شبّات ایسأ."

۳

علیله شفا

^۱ عیسی ایبار دیگر به کنیسه بوشو. در اویه مردی ایسأ بو کی اونه ایته دست خوشکه بوسته بو. ^۲ اوشانی کی اویه ایسأ بید عیسایه پاسته ده تا اگر روز شبّاته میانی اون مردہ شفا بدھ، بونهای اونه تهمت زئن ره بدأریدی. ^۳ عیسی به مردی کی اونه دست خوشکه بوسته بو، بوگفتنه: "همه تانه جلو بیس." ^۴ اونوخت جه اوشان واورسه: "آیا در روز شبّات خوبی کودن جایزه یا بدی کودن؟" اما اوشان ساكته بوستیدی. ^۵ عیسی عصباتیته آمره به کسانی يه کی اونه دوروبر ایسأ بید، نیگاه بوکوده و جه اوشان سنگدلی خیلی ناراحته بوسته و اون مردھیه بوگفتنه: "تی دسته درازه کون." اون خو دسته درازه کوده و اونه دست سالمه بوسته. ^۶ اونوخت فریسیان بیرون بوشودی و بی معطلی هیرو دیسے یارانه آمره توطئه بوکودیدی کی، چطو عیسایه جه میان اوستاند.

جمعیت جه عیسی دونبالسر

^٧ جه آن پس عیسی خوش‌گردانه امره دریاچه کنار، ساحله رو بوشو. تعدادی جه جلیل‌انم اونه دونبالسر روانه بوسنیدی.^٨ گروه زیادی یم جه مردمه یهودیه و اورشلیم و ادومیه و حوالی اوطرفه رود اردن و حوالی صور و صیدون، چون اونه کارانه خبره بیشنوستیدی، اونه ورجه بمودی.^٩ زیادیه جمعیته وسین عیسی خوش‌گردانه بفرماته کی، اونه ره ایته کرجی حاضره کونید تا مردمی کی اونه دوره بیگیفته بید، بر اون ازدحام نوکونیدی.^{١٠} جه اویه کی خیلی‌ینه شفا بدنه بدو، مريضان بر اون هجوم اوردیدی، تا اونه لمس بوکونیدی.^{١١} هر وقت ارواحه پلید اونه دهیدی، اونه ورجه به خاک دکفتیدی و داد زهیدی: "تو خدا پسری!"^{١٢} اما عیسی اوشأنه قدغنه کوده کی دیگرانه نوگوییدی کی، اون کی ایسا.

دوازده تا رسوله انتخاب

^{١٣} عیسی کوه جور بوشو و اوشانی‌یه کی خواسته، خو ورجه دخده و اوشانم اونه ورجه بمودی.^{١٤} اون دوازده نفر انتخاب بوکوده و اوشأنه رسول دخده تا اونه امره بید و اوشأنه موعظه ره اوشه کونه^{١٥} و آن اقتداره بدأرد کی، دیونه بیرونه کونیدی.^{١٦} اون دوازده نفر آشان بید: شمعون (کی اونه پطرسن دخد);^{١٧} یعقوب زبدی پسر و اونه برآر یوحنا (کی اوشأنه "بوآنرجس"، یعنی "رعله پسran" لقب بنه);^{١٨} آندریاس، فیلیپس، برتولماء، متّی، توما، یعقوب حلفای پسر، تدّای، شمعون غیور،^{١٩} و یهودا اسخريوطی کی عیسایه تحویله دشمن بده.

عیسی و بعلزبُول

^{٢٠} ایروز دیگر عیسی به خوخانه بوشو و بازم جماعتی جمعه بوسنیدی، جوری کی اون و اونه شاگردان مجال غذا خوردن نأشنیدی.^{٢١} وختی عیسی فامیلان آنه بیشنوستیدی، روانه بوسنیدی تا اونه اوشاند و خوشانه امره ببوریدی، چون گفتیدی: "جه خود، بیخود بوبوسته داره."^{٢٢} علمای دینم کی جه اورشلیم بموبید، گفتیدی: "بعلزبُول داره و دیوانه به کمک رئیسه دیوان بیرونه کونه."^{٢٣} عیسی اوشانه خو ورجه دخده و آشانه ره ایته مثل بآورده و بوگفته: "چطو امکان داره شیطان شیطانه بیرونه کونه؟"^{٢٤} اگر حکومتی بر ضد خودش تقسیم بیه، امکان ناره کی، پابرجا بمانه.^{٢٥} هر خانه‌ای اگر بر ضد خودش تقسیم بیه، هجوره. ننانه پابرجا بمانه.^{٢٦} شیطانم اگر بر ضد خودش قیام بوکونه و تقسیم بیه، امکان ناره دوام بآوره. بلکی اونه آخره وخت فارسنه داره.^{٢٧} در حقیقت هیچکس ننانه ایته پورزوره مردیه خانه بیشه و اونه امواله غارت بوکونه، جز آنکی اوّل اون مرده دبهده. جه اون پس تأنه اونه خانه‌یه غارت بوکونه.

^{۲۸}"براستی شمره گویم کی، انسانه گوناهان و هر کفری کی بوگویه، همه‌تا بخشیده به؛ ^{۲۹}اما هر کی به روح القدس کفر بوگویه، هرگز بخشیده نخواهه بoustن، بلکی به گوناه ابدی دچاره." ^{۳۰} عیسی گب آنه وسین بوکی گفتیدی "روحه پلید داره."

عیسی مار و برآران

^{۳۱} اونوخت عیسی مار و برآران بمودی. اوشأن بیرون ایسا بیدی، کسی‌یه اوشه کودیدی تا اونه دخانه . ^{۳۲} مردمی کی عیسی دور جمعه بostه بید، اونه بوگفتیدی: "تی مار و برآران بیرون ایسادی و تی دونبال گردیدی." ^{۳۳} عیسی جواب بده: "می مار و برآران چی کسانی ایساد؟" ^{۳۴} اونوخت به اوشانی کی اونه دور نیشته بید، نیگاه بوکوده و بوگفته: "آشاند می مار و برآران. ^{۳۵} هر کی خدا خواسته‌یه بجا باوره، اونه می برآر، می خاخور و می مار!"

۴

مثله بزرگ

^۱ایمار دیگر عیسی دریاچه جلیله کنار تعلیم دئنه شروع بوکوده. جمعیته زیادی اونه دوروبره بیگیفته‌بیدی اون قدر کی، عیسی ناچار بوبوسته دریاچه کنار، کرجی رو سواره به و اونه رو بینیشته. در حالی کی تمام مردم دریاچه ساحله رو ایسا بید. ^۲ اونوخت مثلان آمره خیلی چیزان به اوشان یاد بده. اون خو تعلیمه میانی اوشانه بوگفته: ^۳"گوش بدید؛ ایروز کشاورزی برای دانه پاشان بیرون بوشو. ^۴ وختی بذر پاشاندوبو، بعضی‌ین راهسر فووستیدی و پرنده‌یان بمودی و اوشانه بوخوردیدی. ^۵ بعضی دیگرم زمینه سنگلانخی رو بگفته کی خاکه زیادی ناشته، پس زود سبزه بostه. چونکی خاک کم عمق بود. ^۶اما وختی خورشید بمو، همه‌تا بوسوخته و خوشکه بostه. چون ریشه ناشته. ^۷ بعضی‌ین خارانه میان بگفته. خاران رشد بوکودیدی و بذرانه خفا کودیدی و اوشان ثمر ندهدی. ^۸اما باقی دانه‌یان زمینه خوبه رو بگفته و جوانه بزه و رشد بوکوده و بعضی سی، بعضی شصت و بعضی حتی صد برابر بار باوردیدی." ^۹ جه آن پس بوگفته: "هر کی گوش ایشنوه، بیشنووه!"

^{۱۰} وختی کی عیسی تنها بود، اونه پیروان، دوازده‌تا شاگرده آمره، جه اون درباره مثلان واورسدی.

^{۱۱} به آشان بوگفته: "خدا پادشاهی راز به شومان عطا بوبوسته، اما مردمه بیرونه ره، همه چیز مثاله مناسبته تا؛

^{۱۲} دینید، ولی درک نوکونید،

ایشنوید، ولی نفهمید،

مбادا و اگر دید و بخشیده بید.»

^{۱۳} اونوخت اشانه بوگفته: "آیا آن مثله در ک نوکونیدی؟ پس چطو مثلهای دیگره در ک خواهید کودن؟ ^{۱۴} کشاورز، کلامه کاره. ^{۱۵} بعضی مردم مثل راهسره دانه‌یاند، جایی کی کلام کاشته به. به محض آنکی اوشان کلامه ایشنویدی، شیطان آیه و کلامی‌یه کی در اوشان کاشته بوبوسته، دوزانه. ^{۱۶} دیگران مثل دانانی ایساد کی، سنگلاخه رو کاشته بوبوسته. اوشان کلامه ایشنویدی و بی‌معطلی اونه شادی آمره قبول کونیدی، ^{۱۷} ولی چون خوشانه میان ریشه ناریدی، فقط ایمچه دوام اوریدی. ولی وختی کلامه وسین سختی یا آزاری رخ دهه، هو لحظه کفیدی. ^{۱۸} تعدادی دیگر مثل دانانی ایساده کی خارانه میان کاشته بوبوسته؛ اوشان کلامه ایشنویدی، ^{۱۹} ولی آن دنیا نیگرانیان و ماله دنیا فریب و دیگر چیزانه هوس در اوشان وارد به و اوشانه خفا کونه، و اونه بی میوه چاکونه. ^{۲۰} دیگران، مثل دانانی کاشته بوبوسته در زمین خوبد؛ اوشان کلامه ایشنویدی، اونه قبول کونیدی وسی، شصت، حتی صد برابر جه اونچی کاشته بوبوسته، بار اوریدی.

چراغه مثل

^{۲۱} عیسی به اوشان بوگفته: "آیا چراغه اوریدی تا اونه کاسه جیر یا تخته جیر بنید؟ آیا اونه چراغدانه رو ننیدی؟ ^{۲۲} چون چیزی برای قایمه کودن ننه، مگر برای آشکار کودن و چیزی مخفی نی‌یه، مگر برای ظاهر کودن. ^{۲۳} هر کی گوش ایشنو، بیشنووه!" ^{۲۴} جه آن پس ادامه بده، بوگفته: "به اونچی کی ایشنویدی، دقته آمره دیله میان بدأرید. همون پیمانه آمره کی وزن بکشید، شیمی ره خواهد کشن، و حتی بیشتر. ^{۲۵} چون به اونی کی داره، بیشتر فده خواهه بوسن و جه اونی کی ناره، اونی یم کی داره، فیگیفته خواهه بوسن.

مثله دانه‌ای کی رشد کونه

^{۲۶} عیسی آنم بوگفته: "خدا پادشاهی مردی‌یه مانه کی، زمین رو دانه پاشانه. ^{۲۷} شب و روز، چی اون بوخسه و چی بیدار، دانه سبزه به و رشد کونه، چطو؟ نانه. ^{۲۸} چون زمین خود به خود بار دهه. اول ساقه، جه آن پس خوش سبزه به و اونوخت خوش پورجه دانه. ^{۲۹} وختی دانه فارسه، کشاورز بی معطلی داسه بکار گیره، چون درو وخت فارسه داره."

خردله دانه مثل

^{۳۰} عیسی ایبار دیگر بوگفته: "خدا پادشاهی به چی چیزی شباهت بدیم، یا با چی مثلی اونه توضیح بدیم؟"^{۳۱} خردله دأنه یه مأنه! خردل، کوچه دأنه دأنه یی ایسا کی زمین رو کارده.^{۳۲} ولی وختن کاشته به، رشد کونه و جه همه‌تاً گیاهانه باع پیله تره به؛ پیله شاخه یان آوره، طوری کی، آسمانه پرنده یان آیده و اونه سایه میانی لانه چاکونیدی.

^{۳۳} عیسی کلامه با آجور مثلهای زیاد اشانه ره تا جایی کی تائنسیدی درک بوکونیدی، توضیح دئه.^{۳۴} اون بجز مثل چیزی به اوشأن نوگفته، ولی وختن خوش‌گردانه امره تنها بو، همه چیزه اوشأنه ره توضیح دئه.

دریا توفانه آرامه کودن

^{۳۵} اون روز وختن غروب فارسه، عیسی خو شاگردانه بوگفته: "به اوطرف دریاچه بیشیم."^{۳۶} اوشأن جمعیته ترکه کودیدی و عیسایه همون کرجی میان کی ایسا بو، خوشانه امره ببردیدی. چندتا کرجی دیگرم اونه همراهی بوکودیدی.^{۳۷} ایدفعه‌ای باده تنده شدیدی ویریشه. کولاک طوری کرجی به خورده کی، نزدیک بو جه آب پوره به.^{۳۸} اما عیسی کرجی آخر، خوسره بالشه رو بنه و خوفته بو. شاگردان اونه بیداره کودیدی و بوگفتیدی: "استاد، تی ره مهم نی یه کی، آمن غرقه بیم؟"^{۳۹} عیسی ویریشه و باده نهیب بزه و به دریا بفرمأسته: "ساکته بون! آرام بیگیر!" اوتوخت باد ساکته بوسنه و آرامشه کامل حکمفرما بوبوسته.^{۴۰} جه آن پس به خو شاگردان بوگفته: "چراً آجور ترسیدی؟ آیا هنوز ایمان ناریدی؟"^{۴۱} اوشأن خیلی بترسه‌دی و همدیگره گفتیدی: "آن کی یه کی، حتی باد و دریایم جه اون دستور فیگیریدی!"

دیو بزه مرده شفا

^۱ جه آن پس به اوطرف دریاچه، به ناحیه جراسیان بوشودی.^۲ وختن عیسی جه کرجی پیاده بوسنه، مردی کی گرفتاره روحه پلید بو، جه قبرستان بیرون بمو و به اون برخورد بوکوده.^{۳۰} اون مرد کی قبرانه میان زندگی کوده و هیچکی توانه آنه نأشته کی، اونه حتی زنجیره امره بدأره.^{۴۱} چون بارها زنجیر و حلقه آهنى امره اونه پایه دبسته بید. اما زنجیرانه پاره کود، وحلقانه آهنى یه خو پا دوره جه بیشکینه بو. هیچکس نتأنسته اونه رامه کونه.^{۴۲} شب و روز قبرانه میان تپه‌یانه رو فریاد زئه و سنگ امره خوره زخمی کوده.^{۴۳} وختن عیسایه جه دور بیده، بدو بدو بمو و خودیمه زمینه رو بنه^{۴۴} و با صدای بلند

فریاد بزه: "ای عیسی، خدای متعاله پسر، تره می امره چی کار؟ تره به خدا قسم دهم کی، مره عذاب ندی!"^۸ چون عیسی اونه بوگفته بود: "ای روحه پلید، جه آن مرد بیرون بیا!"^۹ اونوخت عیسی جه اون وأورسه: "تی نام چی به؟" جواب بدده: "می نام قُشونه؛ چونکی زیادیم."^{۱۰} و جه عیسی التمامه زیاد بوکوده کی، اوشانه جه اون ناحیه بیرون نوکونه.^{۱۱} در اون اطراف، تپه‌یانه رو، پیله گله‌یی جه خوک چرا کودنده بود.^{۱۲} دیوان جه عیسی خواهش بوکودیدی و بوگفتیدی: "آمره به خوکانه میان اوشه کون؛ اجازه بدن اوشانه درون بیشیم."^{۱۳} عیسی اجازه بدده. پس ارواحه پلید بیرون بمودی و به خوکانه درون بوشودی. گله‌ای کی اوشانه تعداد حدودن دوازده هزار تأ خوک بود، تپه سراجیری جه به دریاچه هجوم ببردی و آبه میان غرقه بوسنیدی.

^{۱۴} خوکانان فرار بوکودیدی و آن ماجرایه در شهر و اطراف اون ناحیه وأگویا بوکودیدی، طوری کی مردم بیرون بمودی تا اونچی کی رخ بدده بود، بیدینیدی.^{۱۵} اوشان عیسی ورجه بمودی و وختی بیده‌دی اون دیوبزه مرد کی، پیشتر گرفتاره قُشون بود، الان لیباس دوکوده داره و اویه عاقل نیسته، وحشت بوکودیدی.^{۱۶} کسانی کی ماجرایه به چوم بیده بید، اونچی کی بر اون دیوبزه مرد و خوکان بگذشته بود، مردمه ره وأگویا بوکودیدی.^{۱۷} اونوخت مردم جه عیسی خواهش بوکودیدی کی، اوشانه سرزمنیه ترکه کونه.

^{۱۸} وختی عیسی کرجی‌یه کره سواره بوسنیه، مردی کی پیشتر دیو داشته، خواهش بوکوده کی اونه آمره بیشه.^{۱۹} اما عیسی اجازه نده و بوگفتنه: "بخانه، تی فامیلانه ورجه بوشون و اوشانه بوگو کی، خدا تی ره چی بوکوده و چطوه به تو رحم بوکوده."^{۲۰} پس اون مرد بوشو و در سرزمین دکاپولیس شروع به اعلان کودن بوکوده جه هر اونچی کی عیسی اونه ره بوکوده بود. و مردم همه تعجب کودیدی.

ایته جه رئیسانه دختر و زنی کی مریض بو

^{۲۱} عیسی ایبار دیگر کرجی آمره به اوطرف دریاچه بوشو. دریاچه کنار جمعیت زیادی اونه ورجه جمعه بوسنیدی.^{۲۲} ایته جه کنیسه رئیسانم کی یاپروس نام داشته به اویه بمو و وختی عیسایه بیده اونه پاجیر بکفته^{۲۳} و التماس کونان بوگفتنه: "می کوجه دختر کره مردن دره. خواهش کونم بیا، تی دسته اونه رو بنی تا شفا پیدا کونه و زنده بمانه."^{۲۴} پس عیسی اونه آمره بوشو.

گروه زیادیم جه عیسی دونبالسر براه دکفتیدی. اوشان سخت اونه رو ازدحام کودیدی.^{۲۵} جمعیته میانی زنی ایسا بود کی دوازده سال به خونریزی دچار بود.^{۲۶} اون طبیبانه زیادی ورجه بوشوبو و عذابه زیادی بکشه و تمام خودارایی‌یه خرجه کوده بود. اما به جای اونکی خوب بیه، بدتره بوسنیدی بود.

^{۲۷} پس وختی در مورد عیسی بیشنوسته، جه جمعیته میانی، عیسی پشتسر بمو و اونه ردایه لمس بوکوده.^{۲۸} چون خوره بوگفته بو: "اگر حتی به اونه ردایم دست بزنم، شغا پیدا خواهم کودن."^{۲۹} همون لحظه اونه خونریزی قطعه بوسته و خوبدن میان احساس بوکوده کی، جه اون بلا شغا پیدا کوده.^{۳۰} عیسی فورن بفهمسته کی، نیرویی جه اون صادر بوبوسته داره. پس جمعیته میانی وأگرسته و وأورسه: "کی می لیباسه لمس بوکوده؟"^{۳۱} اونه شاگردان جواب بدهدی: "دینی کی، مردم تی وسین شلوغ کونیدی. اونوخت واورسی، "کی مره لمس بوکوده؟!"^{۳۲} ولی عیسی اطرافه نیگاه بوکوده تا بیدینه کی آن کاره بوکوده داره.^{۳۳} پس اون زن کی دانسته چی بر اون بگذشته داره، ترسان ولزان بمو، عیسی پاجیر بکفته و حقیقته تمام و کمال به اون بوگفته.^{۳۴} اونوخت عیسی به اون بوگفته: "ای دختر، تی ایمان تره شغا بده داره. به سلامت بوشون و جه آن بلا آزاده بون!"

^{۳۵} اون هنوز حرف زهاندوبو کی تعدادی جه یاپروس خانه، کنیسه رئیس، بمودی و بوگفتیدی: "تی دختر بمrede! ده چرا استاده زحمت دهی؟"^{۳۶} عیسی وختی اوشانه حرفانه بیشنوسته، رئیسه کنیسه یه بوگفته: "نوه ترسن! فقط ایمان بدأر."^{۳۷} عیسی اجازه نده جز پطرس و یعقوب و یعقوبه برآر یوحنّا کسی دیگه‌ای جه اونه دونبالسر بشد.^{۳۸} وختی رئیسه کنیسه خانه یه فارسدی، بیده اویه غوغایی یه و تعدادی با صدای بلند گریه و شیون کونیدی.^{۳۹} پس داخله بوسته و به اوشان بوگفته: "آن غوغا و شیون چی وسینه؟ دختر نمرده داره، بلکی خوفته."^{۴۰} اما اوشان اونه ره رشخانه گیفتیدی. بعد از اونکی اوشان همه یه بیرونه کودیدی، دختره پئر و مار و اون شاگردانی کی اونه آمره همراه بوده، خو آمره بیگفته و به جایی کی دختر ایسا بو، داخله بوسته.^{۴۱} اونوخت دختره دسته بیگفته و به اون بوگفته: "تالیتا، کوم!" یعنی: "ای دختر، تره گویم ویریز!"^{۴۲} اون بی معطلی ویریشته و شروع به راه شون بوکوده. اون دختر دوازده ساله بو. اوشان جه آن ماجرا بی‌نهایت تعجب بوکوده بید.^{۴۳} عیسی به اوشان اکیدا دستور بده کی ولد کسی جه آن ماجرا آگاه بیه و بفرماسته به آن دختر چیزی فدیدی تا بخوره.

۶

مردم ناصره بی‌ایمانی

^۱ جه آن پس عیسی اویه یه ترکه کوده و خو شاگردانه آمره به خو شهر بوشو.^۲ وختی روز شبّات فارسه، کنیسه میان شروع به تعلیم بوکوده. اوشان گفتیدی: "آن مرد، آن همه یه جه کویه بدست بأورده؟ آن چی حکمتی ایسا کی به اون عطا بوبوسته؟ و آن چی معجزاتی یه کی توسّطه اون انجام به؟"^۳ مگر اون

نجار نی‌یه؟ مگر اون مریمه پسر و یعقوب و یوشا و یهودا و شمعونه برأر نی‌یه؟ مگر اونه خاخورأن آیه
آمی میان زندگی نوکونیدی؟ پس اوشانه ره بد بنظر بارسه. عیسی به اشان بوگفته: "نبی بی حرمت نیبه
به جز در خو دیار و خو فامیلانه میان و خو خانه!"^۵ اون نتأنسته در اویه هیچ معجزه‌یی انجام بده، به
جز آنکی خو دسته چندتاً مریضه رو بنه و اوشانه شفا بده. عیسی جه اوشانه بی ایمانی در تعجب بو.

دوازده تا شاگرده مأموریت

جه آن پس عیسی در روستاهای اطراف گشته و مردمه تعلیم دئه.^۶ اون خو دوازده تا شاگرده خو
ورجه دخده و اوشانه دوبه‌دو اوشه کوده و به اشان اقتداره ارواحه پلیده فده.^۷ به اوشان دستور بده کی:
"سَقَرَه ره، به جز ایته چوبدستی چیزی خوشانه آمره اونساند؛ نه نان، نه بوقچه و نه پول خوشانه
کمریندانه میان.^۸ چاروق دوکونید اما لیباسه اضافه اونساند.^۹ وختی وارده خانه‌ای بوبوستیدی، تا
زماني کی، اون شهره میان ایسه‌دی، اونه خانه میان بیسید.^{۱۰} و اگر جایی شمره قبول نوکودیدی، یا
شیمی حرفانه گوش ندادی، اویه‌یه ترکه کونید و شیمی پا خاکه بوتوكانید، تا شهادتی بر علیه اوشان
ببه."^{۱۱} پس اوشان بوشودی و مردم ره موعظه بوكودیدی کی، باید توبه بوكونیدی.^{۱۲} اشان دیوانه
زيادی‌یه بیرونه کودیدی و مریضانه زيادی‌یه روغنه آمره تدهين بوكودیدی و شفا بديدي.

یحیای تعمید دهنده قتل

^{۱۳} و اما آن خبره ماجرا به هیرودیسه پادشاه گوش فارسه، چون عیسی نام معروفه بوسته بو.
بعضی جه مردم گفتیدی: "یحیای تعمید دهنده جه مُرده‌یان ویریشته و هنه‌وسینه کی، معجزات جه اون
آشکاره به.^{۱۴} دیگران گفتیدی: "الیاسه." تعدادی‌یم گفتیدی: "پیامبری‌یه مثل پیامبران دیگر."^{۱۵} اما وختی
هیرودس آنه بیشنوسته، بوگفته: "آن همون یحیایه کی، من اونه سره جه تن جدا بوكودم و الآن جه مُرده
یأن ویریشته داره!^{۱۶}

^{۱۷} چون هیرودیسه فرمانه وسین یحیایه بیگیفتیدی و اونه دبستیدی و به زندان تأوده بید.
هیرودیس آن کاره بخاطر هیرودیا بوكوده بو. هیرودیا پیشتر هیرودیسه برأر، فیلیپسه زن بو، و الآن
هیرودیس اونه به زنی بیگیفته بو.^{۱۸} یحیی هیرودیسه بوگفته بو: "حلال نی‌یه کی، تو تی برأر زنه آمره
بیسی."^{۱۹} پس هیرودیا جه یحیی کینه به دلیل داشته و خوأسته اونه بوكوشة، اما نتأنسته.^{۲۰} چون
هیرودیس جه یحیی ترسایه، چونکی اونه مردی پارسا و مقدّس دائبته و هنه‌وسین رعایته اونه حاله
کودی. هر وخت یحیی حرفانه ایشنوسته، خیلی پریشان و حیرانه بوسته، با آن حال گوش دئن به اونه
حرفانه دوست داشته.

^{۲۱} سر آخر فرصته خوبی فارسه. هیرودیس در خو روزه توّلد جشنی بپا بوکوده. و خو درباریان، فرماندهان نظامی و خو منطقه رئیسانه دعوت بوکوده. ^{۲۲} هیرودیا دختر به مجلس بمو و برقصه و هیرودیس و اونه مهمانانه خوشحاله کوده. اون وخت پادشاه به اون دختر بوگفته: "هر چی خواهی جه من تقاضا بوکون کی، اونه تره خواهم فدن". ^{۲۳} و قسم بوخورده و بوگفته: "هر چی جه من بخواهی، حتی نصفه جه می مملکته تره خواهم فدن". ^{۲۴} لاکو بیرون بوشو و خو ماره بوگفته: "چی بخواهی؟" اونه مار جواب بدنه: "یحیای تعیید دهنده سره". ^{۲۵} لاکو بی معطلى پادشاهه ورجه وأگرددسته و بوگفته: "جه تو خواهیم کی، هه الان ایته طبقه رو یحیای تعیید دهنده سره مره فدی". ^{۲۶} پادشاه خیلی ناراحته بوسنه، ولی بخاطر خو قسم و به احترامه خومهمانان نخواسته اونه تقاضایه رد کونه. ^{۲۷} پس بی معطلى جلاّدی یه اوشه کوده و دستور بدنه یحیی سره بآورده. اون به زندان بوشو و یحیی سره جه تن جدا بوکوده. ^{۲۸} و اونه طبقه رو بنه و بآورده و هیرودیا دختره فده . و لاکوام اونه به خو مار فده. ^{۲۹} وختی یحیی شاگردان بیشنوستیدی، بمودی و اونه بدنه اوشه دیدی و دفنه کودیدی.

پنج هزار نفره خوراک فدن

^{۳۰} و اما رسولان عیسی ورجه جمعه بوسنیدی و اونچی کی بوکوده بید و تعليم بده بید، به اون وأگویا بوکودیدی. ^{۳۱} عیسی اشانه بوگفته: "می آمره به ایته جای خلوت و دور افتاده بائید و کمی استراحت بوکونید". چون شوون-آمون مردم جوری بو کی، وخت نان خوردنم نأشنیدی. ^{۳۲} پس تنها، کرجی آمره به جای دورافتاده بوشونیدی. ^{۳۳} اما وختی شووندوبود، گروه زیادی اشانه بیده دی و بشناختیدی. پس مردم، جه همه تأ شهران پای پیاده به اون محل با عجله بوشونیدی و پیشتر جه اوشان به اویه فارسدی. ^{۳۴} وختی عیسی جه کرجی پیاده بوسنه، جمعیت زیادی یه بیده و اونه دیل به حال اوشان به رحم بمو، چون مثل گوسفندانی بیدی کی، چوپان ناریدی. پس شروع به تعليم اوشان بوکوده و چیزهای زیادی یه به اوشان یاد بدنه. ^{۳۵} غروب دم، شاگردان اونه ورجه بمودی و بوگفتیدی: "آیه محلی دورافتاده یه و دئر وختم ایسا. ^{۳۶} مردمه روانه کون تا به روستایان و مزارع اطراف بشید و خوشانه ره خوراک بهنید". ^{۳۷} عیسی در جواب بفرمائسته: "شومان خودتأن به اشان خوراک بدید". بوگفتیدی: "آیا خواهی بیشیم و دویست دینار نان بهنیم و فدیم اشان بوخورد؟" ^{۳۸} عیسی بفرمائسته: "بیشید و بیدینید چندتا نان داریدی". پس وأورس-دبرس بوکودیدی و اونه بوگفتیدی: "پنج نان و دو ماهی!" ^{۳۹} اونوخت خوشگردانه بفرمائسته تا مردمه دسته دسته سبزه رو بینیشاند. ^{۴۰} به آن طریق مردم به دسته های صد و پنجاه نفری سبزه رو بینیشتند. ^{۴۱} اونوخت پنج نان و دو ماهی یه بیگیفته و آسمانه نیگاه بوکوده و

شکر بجا بآورده. جه آن پس ننانانه خرده کوده و به خو شاگردان فده تا مردمه ور بند و دوتاً ماهی یم همه تأنه میان تقسیم بوکوده.^۲ همه بوخوردیدی و سُره بوستیدی^۳ و جه نان و ماهی خرده یان دوازده سبد پور جمعه کودیدی.^۴ تعداد مردکانی کی نان بوخوردیدی، پنج هزار تأ بید.

آبه رو راه شوون

^۵ عیسی بی معطالی خوشگردانه وادر بوکوده کی، کرجی یه سواره بد و جه اون پیشتر به اوطرف دریاچه به بیت صیدا بشد. در حالی کی، اون کره مردمه مرخصه کودی.^۶ بعد از مردمه روانه کودن، خودش به کوه بوشو تا دعا بوکونه.

^۷ وختی غروب بوبوسته، کرجی به وسط دریاچه فأرسه و عیسی خوشکی رو تنها بو.^۸ بیده کی، شاگردان با زحمت پارو زنیدی، چون باد وارونه زئه. حدودن پاس چهارم جه شب بو. عیسی قدم زنان آبه رو جه به سمت اوشان بوشو و خوائسه جه اوشانه کنار رذه به.^۹ اما وختی شاگردان اونه آبه رو در حال راه شوون بیده‌دی، خیال بوکودیدی روحه. پس همه تأ داد بزدی.^{۱۰} چون جه اون دَن خیلی بترسه بید. اما عیسی بی معطالی اشانه آمره گب بزه و بفرمائسته: "شیمی دیله قوی بوکونید، منم نوهر تسانید!"^{۱۱} جه آن پس اشانه ور کرجی میان بوشو و باد بینیشته. اشان بی اندازه تعجب بوکوده بید.^{۱۲} چونکی ننانانه معجزه‌یه درک نوکوده بید، بلکی اشانه دیل سخته بوسته بو.

^{۱۳} وختی به اویته ساحل فأرسدی، در سرزمین جنیسارت بیجیر بمودی و اویه لنگر تاؤدیدی.^{۱۴} جه کرجی کی بیجیر بمودی، مردم هو لحظه عیسایه بشناختیدی.^{۱۵} و بدو بدو به سرتاسر اون منطقه بوشوییدی و مریضانه تختانه رو بندی و ببردیدی به هر جایی کی بیشنوستیدی عیسی اویه ایسا.^{۱۶} عیسی به هر تأ روستا یا شهر یا مزرعه‌یی کی شویه، مردم مریضانه در میدانانه میان نهدی و جه اون خواهش کودیدی تا اجازه بده لاقل اونه ردا لبه‌یه لمس بوکونیدی. و هر کی لمس کوده، خوبه بوسته.

پاکیه درون

^۱ فریسیان با بعضی جه علمای دین کی جه اورشلیم بموبیدی، عیسی ورجه جمعه بوستیدی^۲ و بیده‌دی بعضی جه اونه شاگردان نجسنه دستانه آمره، یعنی نوشوسته غذا خوردیدی. ^۳ فریسیان و تمام یهودیانم به خوشنانه آداب و مشایخ معتقد‌دیدی و تا خوشنانه دستانه طبق آدابه پاکه کودن نوشوریدی، غذا نوخته بودی. ^۴ وختی جه بازار آیده، تا سُستوشو نوکونیدی، چیزی نخوریدی. و خیلی آدابان دیگری

یم بجا اوریدی، مثل پیاله‌یان، قابلمه‌یان و ظروف مسیه. شستن.^۵ پس فریسیان و علمای دین جه عیسی و اورسdi: "چرا تی شاگردان طبق آدابه مشایخ رفتار نوکویدی و نجسه دستانه آمره غذا خوریدی؟"^۶ عیسی جواب بدده: "اشعیا در مورد شومان ریاکاران چی خوب پیشگویی بوکوده! طوری کی بینویشه بوبوسته داره،

لآن قوم، خوشانه زبانه آمره، مره حرمت داریدی،
اما اشأنه دیل جه من پوره.

اوشأن بیخودی مره عبادت کونیدی،^۷

و اوشأنه تعليمات چیزی جز فرایضه بشری نییه.)

شومان خدا احکامه کنار بنه داریدی و بشره آدابانه بجا اوریدی.^۸

^۹ جه آن پس بوگفته: "شومان خلوتی خدا حکمه کنار نهیدی تا خودتانه آدابه بدأرید!^{۱۰} چون موسی بوگفته، «تی پئر و ماره احترام بنن». و «هر کی یم کی خو پئر و ماره ناسزا گویه، باید کوشته بیبه»^{۱۱} اما شومان گوئیدی کی شخص تانه خو پئر و ماره بوگویه: «هر کمکی کی ممکنه جه من فیگیرید، فربانی یه، یعنی وقف خدایه»^{۱۲} و به آن طریق ولیدی هیچ کاری برای خودشه پئر و مار بوكونه.^{۱۳} شومان اطویی خودتانه آدابه آمره کی اوشأنه به دیگران متصل کونیدی، خدا کلامه باطله کونیدی و جه آجرور کاراً، زیاد انجام دهیدی.

^{۱۴} عیسی ایبار دیگر اون جماعته خو و رجه دخلده و بوگفته: "شومان همه مره گوش بدلد و آنه بفهمید: ^{۱۵} هیچ چیز بیرونی، جه آدمی نییه کی، بتأنه به اونه واردہ بوستنه آمره، اونه نجسه کونه، بلکی اونچی جه درون، بیرون آیه، اونه نجسه کونه. ^{۱۶} هر کی گوش ایشنوروه، بیشنوروه!"

^{۱۷} عیسی بعد از اونکی مردمه ترکه کوده و به خانه بوشو، اونه شاگردان، جه اون معنی مثله و اورسdi. ^{۱۸} بوگفته: "آیا شومانم درک نوکونیدی؟ آیا نائیدی کی، اونچی جه بیرون به آدمی وارد به، نتأنه اونه نجسه کونه؟^{۱۹} چون به اونه دیله میان نیشه بلکی اونه شکمه درونی شه و جه اونپس دفعه به." ^{۲۰} عیسی ادامه بدده: "اونچی جه درون آدمی بیرون آیه، اونه کی، اونه نجسه کونه. ^{۲۱} چون آشاند اونچی جه درون و انسانه دیل بیرون آیه: افکار بد، بی عفتی، دزدی، قتل، زنا^{۲۲} طمع، بد خواهی، حیله، هرزگی، حسودی، تهمت، غرور و حماقت. ^{۲۳} آن بدی‌یان همه جه درون سرچشم‌گیره و آدمی یه نجسه کونه.

زنہ غیریہودی ایمان

^{۲۴} عیسی اویه یه ترکه کوده به اوطرف صور و صیدون بوشو. به خانه‌ای واردہ بوسته، اما نخواسته کسی وأخبره به. با آن حال نتأسته خودشه قایمه کونه. ^{۲۵} زنی کی اونه کوجه دختر روحه پلید داشته، وختی بیشنوسته اون اویه ایسا، بی معطلى بمو و اونه پایانه جیر بکفته. ^{۲۶} اون زنی کی یونانی و جه مردمانه فینیقیه سوریه بو، جه عیسی خواهش بوكوده، دیوه جه اونه دختر بیرونه کونه. ^{۲۷} عیسی به اون بوگفته: "بئس اول زاکان سئره بید، چون زاکانه نانه فیگیفتنه و سگان جلو تاؤدن جایز نی یه." ^{۲۸} زن جواب بدده: "بله، ای آقا، ولی سگان، سفره جیره جه زاکان نانه خورده، خورده." ^{۲۹} عیسی اونه بوگفته: "بخاطر تی آن حرف، بوشون کی دیوه جه تی دختر بیرون بمو!" ^{۳۰} اون زن وختی بخانه فارسه، بیده کی اونه دختر جا میان دراز بکشه داره و دیوه جه اون بیرون بمو داره.

کر و لاله شفا

^{۳۱} عیسی جه سرزمین صور وأگردسته و جه راه صیدون به سمته دریاچه جلیل بوشو و جه دکاپولیسه راه میانی بوگذشته. ^{۳۲} در اویه مردی اونه ورجه بآوردیدی کی هم کر هم جود بو. جه عیسی التماس بوكودیدی خودسته اونه رو بنه. ^{۳۳} عیسی اون مردی یه، جه مردم میانی بیرون بآورده و ببورده ایته کنار و خو انگوشتنه اونه گوشه رو بنه و جه آن پس فیلی فوکوده و اون مردہ زبانه دست بزه. ^{۳۴} اونوخت به آسمان نیگاه بوكوده و آه عمیقی بکشه و بوگفته: "افح! - یعنی "بازه بون!" ^{۳۵} همون لحظه اون مردی یه گوشان بازه بوسته و اونه زبان کی گیفته، برطرفه بوسته و تأanstه به راحتی حرف بزنه. ^{۳۶} اما عیسی اوشانه قدغن بوكودی کی، آن ماجرا یه به کسی نوگویدی. ولی هر چی بیشتر اوشانه قدgne کودی، بیشتر جه آن ماجرا حرف زئی. ^{۳۷} مردم با تعجب زیاد گفتیدی: "هر چی اون بوكوده داره، خوبه؟ حتی کرآن تائیدی بیشنویدی و للان تائیدی حرف بزنیدی.

۸

به چهار هزار نفر غذا دین

^۱ در اون روزان باز جمعیته زیادی عیسی ورجه جمعه بوستیدی و چون چیزی برای خوردن نأشتیدی، عیسی خوشگردانه دخده و به اشأن بفرمائسته: "می دیل به حال آن مردم سوجه، چونکی الأن سه روزه کی می امره یده و چیزی خوردن ره ناریدی. ^۲ اگر اوشانه گوشنه اوشه کونم تا به خوشانه خانه یان بشد، راه میانی جه حال شیدی، چون اوشان بعضیین جه راه دور بمو داریدی." ^۳ شاگردان در جواب بوگفتیدی: "آن بیابانه میان جه کویه کسی تائنه، اوشانه شره کودنه ره نانی فراهم بوكونه؟"

عیسی و اورسه: "چندتا نان داریدی؟" بوگفتیدی: "هفت تا نان." ^۵ اون وخت جماعتنه بفرمائسته تا زمینه رو بینیشید. جه آن پس هفت تا نانه فیگیفته و بعد از شکرگزاری خرده کوده و به خو شاگردان فده تا مردمه جلو بند و شاگردانم هه کاره بوکودیدی. ^۶ چند تا کوجهدانه ماهی بیم داشتیدی. پس عیسی اوشانه رهیم شکرگزاری بوکوده و بفرمائسته تا مردمه جلو بنید. ^۷ همه بونخوردیدی و سئره بوسنیدی و هفت تا زنبیل پور جه خورده یائنم کی باقی بمانسته بو، جممعه کودیدی. ^۸ در اویه تقریباً چهار هزار نفر ایسا بید. جه آن پس عیسی مردمه مرخصه کوده ^۹ و بی معطلى خو شاگردانه امره کرجی یه سواره بوسته و به منطقه دلمانوته بوشو.

نشانه آسمانی تقاضا

^{۱۰} فریسیان عیسی ورجه بمودی و اونه امره به بحث بینیشتیدی. اوشان امتحانه ره، نشانه‌ای آسمانی جه اون بخواستیدی. ^{۱۱} اما عیسی آه جه دیل بکشه و بوگفته: "چراً آن نسل نشانه خواییدی؟" براستی شمره گوییم کی هیچ نشانه‌ای به اوشان نخواهه فده بوستن. ^{۱۲} جه آن پس اشانه ترکه کوده و باز کرجی یه سواره بوسته و به اوطرف دریاچه بوشو.

شاگردانه توبیخ کودن

^{۱۳} اما شاگردان جه خاطر ببورده بید کی خوشان امره نان اوسانید، و کرجی میانی جز ایته نان بیشتر نأشتیدی. ^{۱۴} عیسی به اوشان هشدار بده و بفرمائسته: "آگاه ببیید و جه فریسیانه خمیرمایه و هیرودیسه خمیرمایه دوری بوکونیدی." ^{۱۵} اما شاگردان خوشانه ره صحبت کودن ببیید و گفتیدی: "بخاطر آنکی آمان آمی امره نان ناریم، آن گبه بزه." ^{۱۶} عیسی کی آنه بفهمسته بو، به اوشان بوگفته: "چراً درباره آنکی نان ناریدی باهم بحث کونیدی؟ آیا هنوز نانیدی و درک نوکونیدی؟ آیا شیمی دیل هنوز سخته؟ ^{۱۷} آیا چوم داریدی و نیدینیدی و گوش داریدی و نیشنویدی؟ و آیا به یاد ناریدی؟ ^{۱۸} وختی کی پنج نانه پنج هزار نفره خرده کودم، چندتا سبد پور جه خرده نان باقی بمانسته بو جممعه کودیدی؟" بوگفتیدی: "دوازده تا سبد." ^{۱۹} اونوخت عیسی به اشان بفرمائسته: "پس چراً هنوز درک نوکونیدی؟"

^{۲۰} و وختی هفت نانه چهار هزار نفره ره خرده کودم، چند تا زنبیل پور جه خورده نان باقیمانده جممعه کودید؟" بوگفتیدی: "هفت تا زنبیل." ^{۲۱} اونوخت عیسی به اوشان بوگفته: "پس چراً هنوز درک نوکونیدی؟"

کوره مردای شفا

^{۲۲} و وختی به بیت صیدا فارسی، ایته کوره مردی عیسی ورجه بآوردیدی. خواهش بوکودیدی کی اونه لمس بوکونه.^{۲۳} عیسی اون مرده دسته بیگفته و اونه جه دهکده بیرون ببورده، جه آن پس اونه چومانه رو فیلی فوکوده و خو دستانه اونه رو بنه و وأورسه: "چیزی دینی؟"^{۲۴} اون مرد خو سره بلنده کوده و بوگفته: "مردمه درختان مائستن در حرکت دینم."^{۲۵} پس عیسی ایبار دیگر خو دستانه اونه چومانه رو بنه. اونوخت اونه چومان بازه بوستیدی، خو بینایی پیدا کوده، و همه چیزه به خوبی دیه.^{۲۶} عیسی اونه به خانه روانه کوده و بفرمائسته: "به دهکده وأنگرد."

پطرسه اعتراف در مورد عیسی

^{۲۷} عیسی خو شاگردانه آمره به دهاتای اطراف قیصریه فیلپس بوشو. راه میانی، جه خو شاگردانه وأورسه: "به گفته مردم من کی ایسم؟"^{۲۸} جواب بدنه‌ئیدی: "بعضی گوییده یحیای تعمید دهنده‌ای، تعدادی گوییده الیاسی و تعداد دیگری یم گوییده ایته جه پیامبرانی".^{۲۹} جه اوشأن وأورسه: "شومان چی گوئیدی؟ به نظر شومان من کی ایسم؟" پطرس جواب بدده: "تو مسیح ایسی".^{۳۰} ولی عیسی اشأنه منع بوکوده کی، درباره اون به کسی چیزی نوگویید.

عیسی پیشگویی درباره خودشه مرگ و رستاخیز

^{۳۱} اون وخت عیسی به تعليم دئنه اوشأن درمورد آن حقیقت شروع بوکوده کی لازمه انسانه پسر رنجه زیاد بیدینه و جه مشایخ و سران کاهنان و علمای دین رده به، کوشته ببه و بعد از سه روز ویریزه.^{۳۲} وختی عیسی آنه آشکارا اعلان بوکوده، پطرس اونه به ایته گوشه ببرده و شروع بوکوده به اونه سرزنش کودن.^{۳۳} اما عیسی رو وأگردانه، خو شاگردانه فندرسته و پطرسه سرزنش بوکوده و بوگفته: "جه من دوره بون، ای شیطان! چونکی تی افکار انسانی به، نه الهی".

^{۳۴} اونوخت مردمه با خوش‌گردان دخده و به اوشأن بوگفته: "اگر کسی بخواهه مره پیروی بوکونه، باید خودشه انکاره کونه، خو صلیب بیگیره و جه می دونبال بایه.^{۳۵} چون هر کی بخواهه خو جانه نجات بده، اونه جه دست خواهه دئن".^{۳۶} انسانه ره چی فایده کی تمام دنیا به ببره، اما خو جانه دیازه؟^{۳۷} انسان برای بدست اوردنه خو جان چی تائه فده؟^{۳۸} چون هر کی در آن نسله زناکار و گوناهکاره میان، جه من و می گبان عار بدأره، انسانه پسرم اون وختی کی خو پئره جلاله میان، فرشته گانه مقدسه آمره آیه، جه اون عار خواهه داشتن."

^۱ او اشأنه بفرمأسته: "براستى شمره گويم، بعضى آيه ايسا داريدي کي، تا خدا پادشاهي امونه با قدرت نيدينيد، مرگه مزه يه نخواهيد چشن."

عيسي ديمه عوضه بوستن

^۲ شيش روز بعد، عيسى پطرس و يعقوب و يوحنا يه بيكيفته و اوشأنه تنها خو امره ببرده ايته کوه لچكى سر تا تنها بيد. در اویه، اوشأنه ورجه، اونه ديم عوضه بوسته. ^۳ اونه ليباس درخشان و خيلي سفیده بوسته، جورى کي دنيا ميانى هيق ماده‌اي نتائنه ليباسي يه او جور سفیده کونه. ^۴ در اون وخت، الیاس و موسى در برابر اوشأنه چومان ظاهره بوستيد و عيسى امره صحبت بوکوديد. ^۵ پطرس عيسایه بوگفته: "استاد، آمي ايسن در آيه خوبه، پس اجازه بدن سه تأ سرپناه چاکونيم، ايته تى ره، ايته موسى ره و ايتهم الیاسه ره." ^۶ پطرس نائبته چى گويه، چونکى سخت بترسه بود. ^۷ اون وخت ابرى اوشأنه وره گيفته و ندایي جه آبر فارسه کي "آنه مى عزيزه پسرا به اون گوش بدید." ^۸ ايدفعه‌اي، وختى دوروبره نیگاه بوکوديد، به جز عيسى هيچكى يه خوشان ور نيدهد.

^۹ وختى کي جه کوه بيجير آمويدى، عيسى به اوشأن دستور بده کي اونچجي بиде دارد به کسى وأگويا نوكونيدى، تا زمانى کي انسانه پسر جه مرده‌يائن ويريزه. ^{۱۰} اشأن اونه دستوره اطاعت بوکوديدى، اما هميگره امره صحبت بوکوديدى کي، جه مرده‌يائن ويريشتن چي يه؟ . ^{۱۱} جه اون وأورسدى: "چرا علمای دين گوينده اوئل بآيد الیاس بآيه؟" ^{۱۲} عيسى جواب بده: "البه کي اوئل الیاس آيه و همه چيزه اصلاح کونه. اما چرا در مورد انسانه پسر بینويشته بوبوسته داره کي، بآيد رنجه زيادي بكشه و کوچيکه به؟ ^{۱۳} بعلاوه، من شمره گويم کي الیاس، هو جور کي درباره اون بینويشته بوبوسته داره، بمو و اوشأن هرچى کي خواستيدى، اونه امره بوکوديدى."

ديوبزه پسره شفا

^{۱۴} وختى باقى شاگردان فارسلى، بيده‌دی کي گروه زيادي اوشأنه دور ايسدى و علمای دين اشأنه امره بحث کونيدى. ^{۱۵} مردم تا عيسایه بيده‌دی، همه تأ ماته بوستيدى و بدبو بدبو بموده و اونه سلام بده‌دی . ^{۱۶} عيسى وأورسه: "درباره چى اوشأنه امره بحث کونيدى؟" ^{۱۷} ايته مردى جه مردمه ميان جواب بده: "استاد، مى پسره تى ور بأوردم. اون به ايته روح گرفتاره کي قدرته حرف زئنه جه اون فگيفته داره. ^{۱۸} وختى اونه گيره، اونه به زمين زنه، جورى کي اونه ذهن كف کونه و اونه دندانان به هم سائیده به، اونه بدن خوشکه به. جه تى شاگردان بخواستم اون روحه بپرونه کونيدى ولی نتأنسىيدى." ^{۱۹} عيسى در جواب بوگفته: "اى نسله بى ايمان، تا کي شيمى امره بيم و شمره تحمل بوکونم؟ اونه مى ور

بأوريده."^{۲۰} پس اونه بأورديدي و روح وختي عيسايه بيده، همون لحظه پسره به تشنج تأوده جوري کي به زمين بکفته و در همون حال کي دهن رو کف بأورده بو، خاک رو غلط بوخورده.^{۲۱} عيسى جه اونه پئر وأورسه: "چند وخته کي، به آن وضع دچار ايسا؟" جواب بده: "وختي کي زاي بو.^{۲۲} و چندين بار آن روح اونه به آب و آتشه ميان تأوده تا هلاكه کونه. اگر تائي، أمره محبت بوکون و ياري بدن."^{۲۳} عيسى بوگفته: "اگر تائي؟ برای کسي کي ايمان داره همه چيز ممکنه".^{۲۴} اون پسره پئر بي معطلي با صدای بلند بوگفته: "ایمان دارم؛ مره کمک بوکون تا بر خودمه بي ايماني غلبه بوکونم!^{۲۵} وختي عيسى بيده کي گروهي بدو به اونه طرف آموندریدي، روحه پليده نهيب بره و بوگفته: "اى روحه کر ولال، تره دستور دهم تا جه اون بيرون بآيي و ده هيچوخت بر اون وارد نبي!"^{۲۶} روح نعره ايي بکشه و پسره سخت تکان بده، جه اون بيرون بمو، پسر مثل ايته جسد بی جان بوبوسته، جوري کي همه گفتيد: "بمرده داره"^{۲۷} اما عيسى اون پسره دسته بيگيفته و اونه ويريزانه و پسر سرپا بيشه.^{۲۸} وختي عيسى به خانه بوشو، اونه شاگردان تنهايي جه اون وأورسدی: "چرا آمن نتائنتيم اون روحه بيرونه کونيم؟"^{۲۹} جواب بده: "آن جنس به جز دعا و روزه بيرون نائيه".

^{۳۰} اوشأن اون مكانه ترکه کوديدى و جليله جه بوگذشتيدى. عيسى نخواسته کسي بدأنه اون کويه ايسا.^{۳۱} چون خو شاگردانه تعليم دئه و در آن مورد آشانه ره حرف زئه کي: "انسانه پسر به دسته مردم تسلیم خواهه بوستن و اونه خواهده کوشتن. اما سه روز جه بعد از اونه کوشتن، خواهه ويريشتن.^{۳۲} ولی اونه منظوره نفهمستيدى و ترسئده جه اون سئوال بوکونيدى.

بزرگى در چيء؟

^{۳۳} جه آن پس به کفرناحوم بمودى. وختي کي خانه ميان ايسا بيد، عيسى جه شاگردان وأورسه: "راه ميانى، در مورد چي کره بحث کوديدى؟^{۳۴} آشان ساكته بوسيدى، چون درمورد آن بحث کوديدى کي چي کسي اوشانه ميانى پيله تره .^{۳۵} عيسى بینيشته و اون دوازده نفر دخده و بوگفته: "هر کي خواهه اولى بيه، بآيد آخرتر و همه تائه خادم بيه."^{۳۶} جه آن پس ايته زاکه بيگيفته، و آشانه ميانى قرار بنه و خو بغل بيگيفته، به اوشان بوگفته:^{۳۷} "هر کي آجور زاکه بنام من قبول بوکونه، مره قبول بوکوده داره، و هر کي مره قبول بوکونه، نه مره، بلکي مى اوسيه کوده يه قبول بوکوده."

هر کي بر ضد آمن نى يه، امى أمره يه

^{۳۸} يوحتا بوگفته: "استاد، کسي يه بيدم کي بنام تو ديو اخراجه کودى ، اما چون جه آمن نوبو، اونه جلویه بيگيفتم."^{۳۹} عيسى بوگفته: "اونه جلویه نيگيريد، چون کسي نتأنه بنام من معجزه بوکونه و لحظه

ایی بعد در حق من بد بوگویه.^{۴۴} چون هر کی بر ضد آمن نییه، آمی امره یه.^۱ براستی شمره گویم، هر کی به آن دلیل کی به مسیح تعلق داریدی، حتی ایته جامه آب بنام من شمره فده، بی شک بی پاداش نخواهه مانستن.

تعلیم در مورد وسوسه و لغزش

"^{۴۵} و هر کی باعث بیه ایته جه آن کوچه‌دانان کی به من ایمان داره، لغزش بوخوره، اونه ره بهتره کی ایته پیله‌دانه آسیابه سنگ اونه گردن آویزانه کونیدی و به دریا تاؤدیدی.^{۳۴} اگر تی دست تره به گوناه فکشه، اونه قطعه کون، چون تی ره بهتره جه اون کی علیل به حیات راه پیدا کونی،^{۴۶} تا آنکی با دوتا دست به جهنّم بیشی، به آتشی کی هیچوخت خاموشه نییه.^{۵۰} و اگر تی پا تره به گوناه فکشه، اونه قطعه کون.^{۴۷} چون تی ره بهتره کی شل به حیات راه پیدا کونی تا آنکی با دوتا پا به جهنّم تاؤده بیشی.^۷ و اگر تی چوم تره به گوناه فکشه، اونه بیرون بآور، چون تی ره بهتره جه آنکی ایته چومه امره به خدا پادشاهی راه پیدا کونی. تا آنکی دوتا چومه امره به جهنّم تاؤده بیشی،^۸ جایی کی "اوشأنه کرم نیمیره" و اونه آتش خاموش نییه.

"^{۴۹} چون همه آتشه امره نمک‌گیر خوائیدی بوستن.^{۵۰} نمک خوبه، اما اگر خو خاصیت جه دست بد، چطرو شه اونه نمکین کودن؟ شومائنم در خودتان نمک بدأرید و همدیگره امره در صلح وصفا بیبید."

۱۰

^۱ عیسی اون محله ترکه کوده و به او طرفه یهودیه و او طرف رود اُردن بوشو. ایبار دیگر مردمان اونه ور جمعه بوسنیدی، و اون مثل همیشه، اوشأنه تعلیم دئه.

تعلیم در مورد ازدواج و طلاق

^۲ تعدادی جه فریسیان اونه ورجه بمودی و اونه امتحان کودنه ره جه اون وأورسدی: "آیا جایزه کی مرد خو زنه طلاقه ده؟"^{۳۷} عیسی در جواب بوگفته: "موسی چی حکمی شمره فده داره؟"^{۴۸} بوگفتیدی: "موسی اجازه بده داره کی، مرد طلاقنامه‌ای بینویسه و خو زنه وله کونه."^{۴۹} عیسی به اوشأن بفرمائته:

"موسی به خاطره شیمی سنگدیلی آن حکمه شیمی ره بینویشته.^۳ اما جه ابتدای خلقت، «خدا اشأنه مرد و زن بوجود باورده».^۷ و «هنهوسین مرد خو پژ و ماره ترکه کونه و به خو زن جفته به»،^۸ و اوون دو تأ ایته تن خواهده بوسن». پس، جه آن پس ده دونفر نیيده، بلکی اینفر بدی.^۹ پس اونچی يه کی خدا پیوند بزه، انسان جدا نوکونه".

- ^{۱۰} وختی خانه میان ایسا بید، شاگردان ایبار دیگر درمورد آن مسئله جه اوون سئوال بوکودیدی.
- ^{۱۱} عیسی بفرمائسته: "هر کی خو زنه طلاق بده و زنه دیگری بیگیره، نسبت به خو زن زنا بوکوده داره.
- ^{۱۲} و اگر زنی جه خو مرد طلاق بیگیره و ایته مرد دیگری بیگیره، زنا بوکوده داره."

عیسی و زأکان

^{۱۳} مردم زأکانه عیسی ورجه باوردیدی تا اوشأنه لمس بوکونه. اما شاگردان مردمه برای آن کار سرزنش بوکودیدی.^{۱۴} عیسی وختی آنه بیده، عصبانی بوبوسته و به خوشآگردان بوگفته: "اجازه بدید زأکان می ور باید. اوشأنه جلویه نیگیرید، چونکی خدا پادشاهی آجور افراده شینه.^{۱۵} براستی شمره گویم، هر کی خدا پادشاهی يه زأکانه مأنستن قبول نوکونه، به اوون راه پیدا نخواهه کودن"^{۱۶} اوونخت زأکانه بغله کوده، اوشأنه رو دسته بنه و اشأنه برکت بده.

جوان پولدار

^{۱۷} وختی عیسی به راه دکفته، ایته مردی بدو بمو، اوونه جلو زانو بزه و وأورسه: "استاده نیکو، چی بوکونم تا وارشه حیات آبدی بیم؟"^{۱۸} عیسی جواب بده: "چرا مره نیکو دخوانی؟ هیچکی نیکو نی يه، به جز خدا.^{۱۹} احکامه دأنى: «قتل نوکون، زنا نوکون، دزدی نوکون، شهادت دروغ ندن، فریب ندن، تی پژ و ماره احترام بنن».^{۲۰} اوون مرد در جواب بوگفته: "استاد، اشأن همه يه وختی کی زأک بوم انجام بده دارم."^{۲۱} عیسی با محبت اوونه نیگاه بوکوده بوگفته: "تو ایته چیز کم داری؛ بوشون اونچی کی داری بفروش و اوون پوله فدن فقیرانه کی در آسمان گنج خواهی داشتن. اوونخت بیا و جه من پیروی بوکون".^{۲۲} مرد جه آن گب نا امیده بوسته و جه اویه ناراحت بوشو، چون ثروته زیادی داشته.

^{۲۳} عیسی اطرافه نیگاه بوکوده و بوگفته: "چقدر سخته راه پیدا کودن پولداران به خدا پادشاهی!"^{۲۴} شاگردانه جه اوونه گب تعجب بوکودیدی. اما عیسی ایبار دیگر به اوشأن بوگفته: "ای زأکان، اوشأنی کی به ثروت اعتماد دارد، راه پیدا کودن به خدا پادشاهی چقدر سخته!^{۲۵} شتره شوون جه سوزنه سوراخ آسانتره تا راه پیدا کودن ایته پولدار به خدا پادشاهی".^{۲۶} شاگردان کی زیاد تعجب بوکوده بید،

همدیگر گفتیدی: "پس چی کسی تأنه نجات پیدا کونه؟"^{۷۷} عیسی به اشأن نیگاه بوكوده و بوگفته: "انسانه ره غيرممکنه، اما خدا ره آجرور نی يه؛ چون همه چيز خدا ره ممکنه."

^{۷۸} اون وخت پطرس شروع به صحبت بوكوده و بوگفته: "الآن آمن همه چيزه وله کودهایم و جه تو پیروی کونیمی." ^{۷۹} عیسی بفرمأسته: "براستی شمره گویم، کسی نیسه کی می وسین و انجیله وسین، خو خانه و برآران یا خاخوران یا مار و یا پئر و یا زائان و یا خو املاکه ترکه کوده به،" ^{۸۰} و در آن زمانه میان صد برابر بیشتر خانه‌یان و برآران و خاخوران و ماران وزائان و املاک، و اوشأنه آمره عذاب بدست ناوره، و در زمان آینده‌یم جه حیات آبدی بهره نوبوره. ^{۸۱} اما خیلی‌ین کی اولیدی، آخرين خوأهده بوستن و آخرین اوّلین!"

عیسی پیشگویی درمورد خودشه مرگ و رستاخیز

^{۸۲} اوشأن اورشليم راه میانی بیدی و عیسی پیش‌پیش آشأن راه شویه. شاگردان در تعجب بیدی و کسانی کی جه اوشأنه دونبالسر شووندو بید، هراسان بیدی. عیسی ایبار دیگر دوازده‌تا شاگرد کنار فکشه و اوچی کی بایستی بر اون بموبه به اوشأن بوگفته. ^{۸۳} بفرمأسته: "آمان به سمت اورشليم شیمی. و در اویه انسانه پسره به سران کاهن و علمای دین تسليم خوأهده کودن، اوشأن اونه به مرگ محکوم خوأهده کودن و به غیر یهودیان خوأهده ایسپردن. ^{۸۴} اشأن اونه رشخنه گیفتیدی، بر اون فیلی خوأهده فوکودن و اونه پایی زنیدی، خوأهده کوشتن. اما بعد از سه روز خوأهه ویریشت.

یعقوب و یوحنا تقاضا

^{۸۵} یعقوب و یوحنا زبدی پسران اونه ور بمودی و بوگفتیدی: "استاد، تقاضا داریمی اوچی کی جه تو خوأهیمی، آمی ره بجا بآوری!" ^{۸۶} به اشأن بوگفته: "چی خوأهیدی شیمی ره بجا بآورم؟" ^{۸۷} بوگفتیدی: "عطابفرما کی تی جلاله میانی، ایته راسته طرف و اویته بر تی چه طرف بینیشینیم." ^{۸۸} عیسی به اوشأن بفرمأسته: "شومان نائیدی چی خوأهیدی، آیا تائیدی جه جامی کی من نوشم و تعمیدی کی من گیرم، بیگیرید؟" ^{۸۹} بوگفتیدی: "بله، تائیمی." عیسی بفرمأسته: "شکی نی يه کی جه جامی کی من نوشم، خوأهیدی خوردن و تعمیدی کی من گیرم، خوأهیدی گیفت. ^{۹۰} اما بدأنید کی نیشن بر می چپ و راست، می اختیار ننه تا اونه به کسی ببخشم. آن جایگاه مال کسانی ایسا کی اوشأنه ره فراهم ببوسته داره."

^{۹۱} وختی ده تأ شاگرد دیگر جه آن ماجرا آگاه ببوستیدی، یعقوب و یوحنا ره عصبانی ببوستیدی. ^{۹۲} عیسی اشأنه دخده و بوگفته: "شومان دانیدی اوشأنی کی حاکمانه دیگره قومانیدی بر

اشأن سروري كونيدى و اوشأنه بزرگان بر اشأن دستور ديدى.^۳ اما شيمى ميان آجور نيه. هر كى خواهه شيمى ميان بزرگ ببه، باید شيمى خادم ببه.^۴ و هر كى خواهه شيمى ميان اوّل ببه، باید همه تائه غلام ببه.^۵ طوري کي انسانه پسرم نمو تا اونه خدمت بوکونيدى بلکى، تا خودش خدمت بوکونه و خو جانه برای پرداخت آزادى در راه خيليین بنه.

شفاى بارتيمائوس کور

^۶ اون وخت به اريحا بمودى. و وختى عيسى با خوشادردان و جمعيت زياده اريحايه تركه کوده، گدائي کور بنامه بارتيمائوس، تيمائوسه پسر، راه کناره نيشته بو.^۷ وختى بيشنوسته کي عيسى اي ناصري يه، داد بزه کي: "اي عيسى، داوده پسر، مره رحم بوکون!"^۸ خيلي جه مردم اونه بوگفتيدى کي ساكته بون، اما اون بيشر فرياد زئه: "اي داوده پسر، مره رحم بوکون!"^۹ عيسى بيسه و بفرمائسته: "اونه دخوانيد." پس اون کوره مردائي دخددي و به اون بوگفتيدى: "دليل قوي بوکون! ويريز کي تره دخوانه."^{۱۰} اون بي معطلی خو عبايه کنار تأوده، جه جا ويريشته و عيسى ورجه بمو.^{۱۱} عيسى جه اون وأورسه: "چي خواهی تى ره بوکونم؟" جواب بدده: "استاد، خواهم بيدينم."^{۱۲} عيسى به اون بفرمائسته: "بوشون کي تى ايمان تره شفا بده داره." اون مرد، همون لحظه خو بنياي يه بيافته و جه عيسى دونبالسر روأنه بوسطه.

۱۱

عيسى شاهانه شونون به اورشليم

^۱ وختى به بيت فاجى و بيت عانيا فارسدى کي، اورشليمه نزديکي، کوهه زيتون لچكى سر بو، عيسى دو تأ جه خو شادردانه اوسيه کوده^۲ و به اوشأن بفرمائسته: "به دهکدهاي کي شيمى جلو نهه، بيшиيد. زمانی کي، واردہ بوصتيدى، ايته کرەالاغه دبسته خواهيدى دئن کي تا الان کسى اونه رو سواره نوبوسته. اونه بازه کونيد و بأوريد.^۳ اگر کسى جه شومان وأورسه؛ "چرا اطو کونيد؟" بوگونيدى؛ «امي آقا به اون احتياج داره و بي معطلی اونه به آيه پس خواهه دئن.»^۴ اون دوتا بوشوييدى و بپرون ايته کوچه ميانى کرەالاغي يه بيافتيدى کي ايته دره جلو دبسته بو. پس اونه بازه کوديدى.^۵ همون لحظه بعضى جه کسانى کي اویه ايسا بيد وأورسدى: "چرا کرەالاغه بازه کونيد؟"^۶ اون دو تأ هطو کي عيسى اوشأنه بفرمائسته بو، جواب بدھايدى؛ پس اجازه بدهدى اوشأن بيшиيد.^۷ شادردان کرەالاغه عيسى ورجه بأوردیدى، خوشانه ردایانه اونه رو تأوده دى و عيسى سواره بوسطه.^۸ خيلي جه مردم خوشانه ردایانه

راهسر پهنه کودیدی و تعدادی یم کی شاخه‌یانی یه کی مزارع میانی ووه بید، راه میان پهنه کودیدی.^۹ کسانی کی پیشاپیش اون شوئیدی و اوشانی کی جه اونه دونبالسر آمویدی، فریاد زنان گفتیدی:
هوشیاعنا!

مبارک ببه اونی کی بنامه خداوند آیه!

^{۱۰} مبارک ببه پادشاهی یه آمی پئر داود کی، فأرسندره!

هوشیاعنا در بوجوربوجورأن!

^{۱۱} پس عیسی به اورشلیم بمو و به معبد بوشو. در اویه همه چیزه بیده. اما دئر وخت بو، خودوازده‌تا شاگرد آمره به بیت عنیا بوشو.

عیسی معبده میانی

^{۱۲} روز بعد، وخته خروج جه بیت عنیا، عیسایه ویشته بوسته. ^{۱۳} جه دور انجير داری یه بیده کی، برگ داشته. پس جلو بوشو تا بیدینه میوه داره یا نه. وختی نزدیکه بوسته، جز برگ چیزی اونه رو پیدا نوکوده، چون هنوز انجره وخت نوبو. ^{۱۴} پس رو به دار بوکوده و بوگفته: "بیه کی، هیچ وخت کسی جه تو میوه نوخروره!" اونه شاگردان آنه بیشنوستدی.

^{۱۵} وختی به اورشلیم فارسدی، عیسی به معبده صحن بمو و شروع بوکوده به بیرونه کودنه کسانی کی، در اویه داد و ستد کودیدی. عیسی صرایانه تختانه، کبوتر فروشانه بساطه فوگوردانه ^{۱۶} و کسی یه اجازه نده کالا حمل کودن ره جه معبد میانی بگذره. ^{۱۷} جه آن پس به اوشان تعليم بدنه و بوگفته: "مگر بینویشته نوبوسته داره کی،

«می خانه، خانه یه دعا همه‌تا قومان ره خوانده خواهه بوستن؟»

اما شومان اونه راهزنانه جایگاه چاؤکوده‌ائیدی.

^{۱۸} سران کاهنان و علمای دین وختی انه بیشنوستیدی به دونبال راهی بودیدی کی، اونه بوکوشید. چون جه اون ترسه‌یدی، چونکی مردم همه جه اونه تعالیم در تعجب بیدی. ^{۱۹} وختی غروب بوبوسته، عیسی جه شهر بیرون بوشو.

خوشک بوسته انجير دار

^{۲۰} صبحدم، راه میانی، انجير داره بیده‌دی کی جه ریشه خوشکه بوسته بو. ^{۲۱} پطرس ماجرا یه بیاد بآورده و عیسایه بوگفته: "استاد، فندیر! انجير داری یه کی نفرین بوکودی، خوشکه بوسته!" ^{۲۲} عیسی

جواب بدء: "به خدا ایمان بدارید.^{۳۳} براستی شمره گویم اگر کسی به آن کوه بوگویه «جه جا کنده بوبون، به دریا دکف» و خودیله میان شک نوکونه بلکی ایمان بداره کی، اونچی کی گویه، رخ خواهه دئن، اونه خواسته برآورده خواهه بوستن.^{۴۴} پس شمره گویم، هر چیزی کی در دعا تقاضا بوکونید، ایمان بدارید کی اونه بیافتیدی، و به شومان عطا خواهه بوستن.

^{۲۵} پس هر وقت دعا کونیدی، اگر کسی به شومان خطایی بوکوده به، اونه بخشید تا شیمی پئر کی آسمانه میانی ایسا، شیمی خطایانه ببخش. ^{۶۶} اما اگر شومان دیگرانه نبخشید، شیمی پئر کی آسمانه میانی ایسا، شیمی خطایانه نخواهه بخشن.

سؤال در مورد اقتداره عیسی

^{۷۷} اوشان ایبار دیگر به اورشلیم بمودی. وختی کی عیسی معبده صحنه میانی قدم زئه، سران کاهنان و علمای دین و مشایخ اونه ورجه بمودی، ^{۸۸} وأورسدی: "با چی اجازه بی آن کارانه کونی؟ چی کسی آن حقه تره فده داره کی آن کارانه انجام بدی؟"^{۹۹} عیسی در جواب بوگفته: "منم شیمی جه سوالی دارم. مره جواب بدید تا منم شمره بوگویم چی اجازه‌ای امره آن کارانه کونم.^{۱۰} یحیی تعمید جه آسمان بو یا جه انسان؟ جواب بدید." ^{۱۱} اوشان خوشانه میانی بحث بوکودیدی. بوگفتیدی: "اگر بوگوییم، «جه آسمان بو»، خواهه گفتند: «پس چرا به اون ایمان ناؤردیدی؟»^{۱۲} اگر بوگوییم، «جه انسان بو...». اوشان جه مردم ترسه‌ائندی، چون همه یحیایه پیامبری راستین دانستیدی.^{۱۳} پس عیسایه جواب بدھایدی: "نأئیم." عیسی بوگفته: "منم شمره نوگویم چی اجازه‌ای امره آن کارانه کونم."

۱۲

مثله با غبانانه شرور

^۱ جه آن پس عیسی با مثال اشانه امره شروع به حرف زئن بوکوده و بوگفته: "ایته مردی انگور باغی یه چاکوده و اونه دوره دیوار بکشه و ایته حوضچه‌یم آب انگورگیری ره بکنده و برجی‌یم بنا بوکوده. جه آن پس انگوباغه به چندتا باغان اجاره بده و خودش به مسافرت بوشو.^۲ زمان برداشت محصول، ایته غلامه باغانانه ورجه اوسه کوده تا کمی جه انگورباغه میوه جه اوشان فیگیره.^۳ اما اوشان غلامه بیگفتیدی، بزهدی و دست خالی و اگرداندی.^۴ جه آن پس ایته غلامه دیگرم اوشانه ورجه اوسه کوده، ولی باغانان اونه سره بیشکنندی و اونه امره بی حرمتی بوکودیدی.^۵ بازم ایته غلامه اوسه کوده ولی اونه بوکوشتیدی و خیلی‌ینه دیگره امره هجر رفتار بوکودیدی، بعضی‌ینه بزهدی و بعضی‌ینه

بوکوشتیدی.^۶ اون تنها اینفر دیگرم داشته کی اوسه کونه و اون، اونه عزیزه پسر بو. پس اونه جه همه آخرتر اوسه کوده و خوره گفته: «می پسره احترام خواهد نیز.»^۷ ولی با غبانان همدیگره بوگفتیدی: «آن وارنه! بائید اونه بوکوشیم تا ارث امی شین بیه.»^۸ پس اونه بیگفتیدی و بوکوشتیدی و جه انگورباغ بیرون تأوهده‌دی.^۹ لأن انگورباغه صاحاب چی خواهه کودن؟ خواهه آمون و با غبانانه هلاکه کونه و انگور باعه به دیگران خواهه ایسپردن.^{۱۰} مگر کیتاب مقدسه میان نخوانده‌ایدی کی:

«همون سنگی کی معماران رده کودیدی،

سنگه اصلی بنا بوبوسته؛

^{۱۱} خدا اجور بوکوده

و امی ره تعجبی یه»^{۱۲}

^{۱۲} اون وخت اوشأن تصمیم بیگفتیدی کی عیسایه گرفتاره کونیدی، چون بفهمستیدی کی آن مثله در مورد اوشأن بو گفته داره. اما جه مردم ترسه‌ایدی. پس اونه ترکه کودیدی و بوشوییدی

سؤال در مورد مالیات فدن

^{۱۳} جه آن پس بعضی جه فریسیانه و هیرودیانه عیسی و رجه اوسه کودیدی تا اونه خودشه گبانه امره به دام تأودیدی.^{۱۴} اوشأن اونه و رجه بمودی و بوگفتیدی: "استاد، دانیم مردی راستگویی و جه کسی ترسی ناری، چون به ظاهره کار نیگاه نوکونی، بلکه خدا راهیه به درستی یاد دهی. آیا مالیات فدن به قیصر جایزه یا نه؟"^{۱۵} آیا باید فدیم یا نه؟^{۱۶} ولی عیسی به اوشأنه ریاکاری پی ببرده و بوگفته: "چرا خواهیدی مره امتحان بوکونیدی؟ ایته دینار می ورجه باورید تا اونه بیدینیم."^{۱۷} سکه‌ای بآوردیدی. جه اشأن وأورسه: "عکس و نام آن سکه کی شینه؟" جواب بدہایدی: "قیصره شین."^{۱۸} عیسی اوشأنه بوگفته: "قیصر شینه به قیصر فدید و خدا شینه به خدا." اوشأن جه اونه گبان ماته بوسنیدی.

قیامته سؤوال

^{۱۸} جه آن پس صدو قیان کی قیامته انکار کونیدی، اونه ور بمودی و جه اون سؤوال بوکودیدی. بوگفتیدی:^{۱۹} "استاد، موسی آمی ره بینویشه کی اگر ایته مردی برأر بیمیره و اونه زن زأک نداشته به، اون مردی باید اونه به زنی بیگیره تا نسلی خوبرأره ره باقی بنه.^{۲۰} خلاصه، هفت تأ برأر بوده. اولین برأر زن بیگفته و بیزأک بمرده.^{۲۱} پس دومین برأر اونه به زنی بیگفته، اما اونم بی زأک بمرده. سومین برأرم هجور بوبوسته.^{۲۲} هطوبی، هیچکدام جه هفت تأ برأر زأکی بجا نأندی. سر آخر اون زنأیم بمرده.

۳۳ لأن، قیامته میانی، وختی ویریزیدی، اون زنای کویته زن خواهه بوستن، چون هر هفت تا برأر اونه به زنی بیگیفته بید؟

۴ عیسی به اوشأن بفرمأسته: "آيا گمراه نی ایدی، بخاطر آنکی نه جه کتاب مقدس آگاهیدی و نه جه خدا قدرت؟" ۵ چون وختی کی مردهیان ویریزیدی، نه زن گیریدی و نه مرد ره بیدی، بلکی آسمانه فرشته یانه منستان خواهد بوستن. ۶ اما درمورد مردهیانه ویریشت، آیا موسی کتاب میانی نخوانده ایدی کی در ماجراه بشه، خدا اونه بفرمأسته: «من ایسم ابراهیمه خدا و اسحاقه خدا و یعقوبه خدا؟» ۷ اون خدای مردهیان نی یه، بلکی زنده یانه خدایه. براستی کی، شومان خیلی گمراهیدی!

پیله حکم

ایته جه علمای دین کی به اویه نزدیکه بوستاندو بو، اوشأنه گبانه بیشنوسته. وختی بیشنوسته کی، عیسی جوابه خوبی به اوشأن بد، جه اون وأورسه: "کویته حکمه شریعت، جه همه مهمتره؟" ۸ عیسی اونه بفرمأسته: "مهمترین حکم آنه: «بیشنو ای اسرائیل، خداوند، آمی خدا، خداوند یکتایه." ۹ خداوند، تی خدایه تمامی یه تی دیله آمره و تمامی یه تی جانه آمره و تمامی یه تی فکره آمره و تمامی یه تی قوته آمره دوست بدأر.» ۱۰ دوّمین حکم آنه: «تی همسایه یه تی منستان دوست بدأر.» جه آن دوتأ حکم پیله تر نه.» ۱۱ اون عالمه دین به اون بوگفته: "نیکو بفرمأستی، استاد! حقیقتا کی خدا ایته یه و جز اون خدایی نیسأ. ۱۲ و اونه تمامی یه دیله آمره و تمامی یه عقله آمره و تمامی یه جانه آمره و تمامی یه تی قوت محبت کودن و تی همسایانه تی منستان دوست داشتن جه همه تا هدایای سوختنی و قربانیان مهمتره." ۱۳ وختی عیسی بیده کی عاقلانه جواب بد، اونه بفرمأسته: "جه خدا پادشاهی دور نی بی. "جه اون پس، ده هیچکس جرأت نوکوده جه اون چیزی وأورسه.

مسيح کی پسره؟

۱۴ وختی کی عیسی معبده صحنه میانی تعلیم دئ، وأورسه: "چطويه کی علمای دین گويدی مسيح داوده پسره؟" ۱۵ داود خودش، جه الهامه روح القدس بوگفته داره: «خداوند به می خداوند بوگفته:

به می راسته دست بینيش

تا زمانی کی تی دشمنانه تی پاجیر تاوهدم.»

۱۶ اگر داود خودش اونه خدا دخده، اون چطو تانه داوده پسر بیه؟" جمعیته زياد شادي آمره به اونه گبان گوش دئده.

هشدار درموردۀ رهبرانه دینی

^{۳۸} پس عیسی خو تعلیمه میانی بفرمأسته: "جه علمای دین دوری بوکونید کی، دوست داره‌دی قبای بلنده امره راه بیشیدی و کوچه بازاره میانی مردم اوشانه سلام بیگیدی.^{۳۹} و کنیسه‌یانه میانی بهترین جایه بدأریدی و جشنه میان مجلسه جور بینیشیدی.^{۴۰} از طرفی بیوه زن‌کانه خانه‌یانه غارت کونیدی و جه او طرف خوشانه دعا‌یه ریاکاری امره طول دیدی. آشانه مجازات خیلی سخت‌تر خواهه بوسن.^{۴۱}

^{۴۲} عیسی صندوقه بیت‌الماله جلو نیشته‌بو و مردمه تماشا کودندوبو کی صندوقه میانی پول تاؤده‌ایدی. خیلی جه پولداران پولهای زیادی فده‌ایدی.^{۴۳} جه آن پس بیوه زنه فقیری بم و دو تأ سکه مسی‌یه ناچیزی کی دو قرآن بیشتر ارزش ناشته، صندوقه میان تاؤده.^{۴۴} اون وخت عیسی خوش‌گردانه دخده و به اشأن بفرمأسته: "براستی شمره گویم کی آن بیوه زنه فقیر جه همه اوشانی کی صندوقه میانی پول تاؤهدی ، بیشتر فده داره.^{۴۵} چون اوشان همه جه زیادی خوشانه دارایی فده‌دی، اما آن زن جه خوفقیری هر اونچی کی دائشته فده، یعنی تمام خو روزی‌یه.

۱۳

نشانه‌های آخره زمان

^۱ وختی کی عیسی معبده ترکه کوده، ایته جه شاگردان به اون بوگفته: "استاد، فندير! چی سنگانی و چی بنایانه باشکوهی!^۲ اما عیسی به اون بفرمأسته: "تمام آن پیله بنایانه دینی؟ بدأن کی سنگی، سنگه رو ده نخواهه باقی مانستن، بلکی همه‌تا خواهه فوگوردستن."

^۳ وختی عیسی کوهه زیتون رو، معبده روبرو نیشته بو، پطرس و یعقوب و یوحنا و آندریاس، تنها‌یی جه اون وأورسدی: ^۴"آمهره بوگو کی آن چیزان کی رخ خواهه دئن و نشانه فارسننه اون زمانه رخداد چی‌یه؟"^۵ عیسی به اشأن بفرمأسته: "آگاه بسید کی کسی شمره گمراه نوکونه. چون خیلی‌ین به نام من آیهده و خواهده گفتن، «من همونم» و خیلی‌ینه گمراه خواهده کودن.^۶ وختی در مورد جنگان ایشنویدی و جنگانه خبر به شیمی گوش فارسه، نوہ‌ترسانید. آجور وقایع باید رخ بده ولی هنوز آخر فائزه‌داره.^۷ قومی، قومه دیگری ره و حکومتی، حکومته دیگری ره خواهه ویریشتن. زلزله‌یان جاهای مختلفه میان خواهه آمون. و قحطی‌یان خواهه بوسن. اما آن تنها شروعه درد زایمانه.

^۹ و اما در مورده خودتأن آگاه بیبید. چون شمره به حاکمان خوأهده ایسپردن و کنیسهیانه میان خوأهده زین و به خاطره من والیان و پادشاهانه ورخوأهیدی ایسان تا اوشانه ورجه شهادت بدید. ^{۱۰} اوئل بایستی انجیل همه‌تا قومانه ره موعظه ببه. ^{۱۱} پس هر وخت شمره گرفتاره کونیدی و به دادگاه فکشیدی، پیشاپیش نیگران نبیبد کی چی بوگوئیدی، بلکی هر اونچی کی در اون زمان به شومان فده به، اونه بوگوئید؛ چون شومان نی ایدی کی گوئیدی، بلکی روح القدس. ^{۱۲} برأر برأره و پئر خو زأکه به مرگ تسلیم خوأهه کودن. زأکان بر علیه خوشانه پئر ومار ویریزیدی، باعشه اوشانه کوشتن بیدی. ^{۱۳} همه می نامه وسین جه شومان نفترت خوأهده داشتن. اما هر کی تا به آخر ثابت بمانه، نجات پیدا خوأهه کودن.

^{۱۴} "اما وختی اون «مکروه ویرانگر» در جایی کی، نباید بیسه، سرپا دینیدی، اونی کی خوأنه خوب دقت بوکونه، اون وخت اوشانی کی یهودیه میان ایسآده، به کوهان فرار بوکونیدی؛ ^{۱۵} و هر کی خانه بامه جور بیسه هنه وسین کی چیزی اوسانه، بیجیر نایه و خانه درون نیشه. ^{۱۶} و هر کی مزرعه میان بیسه، خو قبا گیفته ره بخانه وأنگرده. ^{۱۷} وای بر زناؤکانی کی در اون زمان حامله‌یده و مارآنی کی شیر دهده! ^{۱۸} دعا بوکونید کی آن وقایع زمستانه میان رخ نده. ^{۱۹} چونکی در اون روزآن چنان مصیبتي رخ خوأهه دئن کی مثل اون جه ابتدای عالم کی خدا بوجود بأورده تا لأن رخ نده داره و هیچ وختم رخ نخوأهه دئن. ^{۲۰} و اگر خداوند اون روزآن کوتاه نوکوده، هیچ آدمی جان سالم بدر نبردی. اما انتخاب شده‌یانه وسین کی خودش اوشانه انتخاب بوکوده، اون روزآن کوتاه بوکوده داره. ^{۲۱} در اون زمان، اگر کسی شمره بوگویه: «فندیر، مسیح آیه ایسا» یا «فندیر، اون اویه ایسا!» باور نوکونید. ^{۲۲} چونکی مسیحانه کاذب و پیامبرانه دروغین ویریزیدی، نشانه‌یان و معجزات آشکار خوأهده کودن تا اگر امکان داره انتخاب شده‌یانه گمراه بوکونیدی. ^{۲۳} پس هوشیار بیبید، چونکی پیشتر آشانه همه‌یه شمره بوگفتم.

^{۲۴} "ولی در اون روزآن، بعد از اون مصیبیت،

«خورشید تاریکه خوأهه بوستن

و ماه ده نور نخوأهه تابآن.

^{۲۵} ستاره‌یان جه آسمان بیجیر خوأهده فووستن

و آسمانه نیرویان به لرزه خوأهده آمون.»

^{۶۶} اون وخت مردم انسانه پسره خوأهده دئن کي، قدرت و جلاله عظيمه امره ابرأن رو آموندأره.
^{۷۷} اون فرشته يانه خوأهه اوسيه کودن و خو انتخاب شده يانه جه چهار گوشه جهان، جه سرتاسره زمين تا
 جه سرتاسره آسمان دوره هم جمعه خوأهه کودن.

^{۷۸} الأن، جه انجير دار آن درسه بیگیريد: وختي اونه شاخه يان جوانه زنه و برگ دهه، فهميدى کي
 تابستان نزديکه. ^{۷۹} آطويي هر وخت بيدهدي کي آن چيزآن رخ دئن داره، بفهميد کي اون نزديکه، بلکي
 دره سر ايأساً. ^{۸۰} براستي شمره گويم کي تا آن همه رخ نده، آن نسل نخوأهه شوون. ^{۸۱} آسمان و زمين
 جه بين خوأهه شوون، اما می گبان هيق وخت جه بين نخوأهه شوون.

انتظار کشن مسیح وأگر دستته ره

^{۷۲} هيق کس اون روز و ساعته نانه جز پئر، حتّى فرشته يانه آسمانی و پسرم جه اون آگاه نیا
 يدی. ^{۷۳} پس بيدار و هوشيار ببيد، چون نانيدی اون زمان کي خوأهه فارسن. ^{۷۴} کسی يه مانه کي
 مسافرت بوشوداره و خو خادمانه، خو خانه اداره ره بيسپرده داره. هر کدامه ايته وظيفه‌اي خاص
 بيسپرده و به دربانم دستور بده کي بيدار بيسه. ^{۷۵} پس شومانم بيدار بيسيد، چون نانيدی کي صاحبخانه
 کي خوأهه آمون، شب يا نি�صفه شب، خروس وخت يا صبحدم. ^{۷۶} مبادا کي اون ايدفعه‌يی بائيه و شمره
 بيدينه کي خوفتدی. ^{۷۷} اونچي شمره گويم، همه يه گويم: هوشيار ببيد!

۱۴

عيسي عطرآگين کودن

^۱ دو روز پيشتر جه عидеه پسح و فطير، سران کاهنان و علمای دين به دونبال راهی بوده کي
 عيسایه حيله امره گرفتاره کونيدی و بوکشیدی. ^۲ چون گفتيدی: "عидеه روزانه، مبادا مردم شورش
 بوکونيدی."

^۳ در اون وخت کي، عيسى در بيت عنيا شمعون جذامي خانه ميانى سفره سر نيشته‌بو، ايته زنائی
 مرمره کاسه امره جه عطري خيلي گيرانبها، خالص جه سنبل، عيسى ورجه بمو و کاسه‌يه بيشكينه و
 عطره اونه سر فوكوده. ^۴ اما بعضی جه حاضرأن عصباتي بوبوستيدی و هميگر بو گفتيدی: "چرا باید آن
 عطر آجور حيف و ميل ببيه؟ ^۵ شاسته اونه بيشتر جه سيصد دينار فروختن و اون پوله فقيرانه فدن." و
 اون زنائيه سخت سرزنش بوکوديدی. ^۶ اما عيسى اشانه بوگفته: "اونه به حاله خودش بنيد، چرا اونه
 ناراحته کونيدی؟ اون کاره خوبی در حقه من بوکوده‌داره. ^۷ فقيران هميشه شيمى امره ايساد و هر وخت

بخوأهيدى، تائىدى اوشانه كمك بوكونىدى. اما من همىشه شىمى ورجه نخواهم ايسان. ^۸ آن زن اونچى در توأن داشته، انجام بده. اون آن كاره آمره مى بدنە، پيشاپيش دفن كودنه ره، تدھينه كوده. ^۹ براستى شمره گويم، در تمام جهان، هر جايى كى انجىل موعظه به، آن زنائىه كارم به ياده اون وأگويا خواهه بوستن.

يهودا خيانت

^{۱۰} اون وخت يهوداي اسخريوطى كى اىته جه دوازده تأ شاگرد بو، سرانه كاهنان ورجه بوشو تا عيسايه به اوشان تحويل بده. ^{۱۱} اوشان وختى يهودا گبانه بيشنوتىدى، خوشحاله بوستىدى و به يهودا قول بدهايدى كى اونه پول فدىد. پس اون بە دونبال فرصت بو كى، عيسايه تحويل بده.

شامه آخر

^{۱۲} در اولين روز عиде فطير كى بره پسح يه قربانى كونىدى، عيسى شاگردان جه اون وأورسى: "كويه خواهى بيشيم و شام پسح خوردنە ره تى ره تداروك بيدينيم؟" ^{۱۳} اون، دوتاً جه خو شاگردانه اوسيه كوده و به اوشان بوگفته: "بىشيد شهر. اوئىه مردى اىته كوزه آبه آمره شمره بىخورد كونه. جه اونه دونبالسر بىشيد. ^{۱۴} هر جا كى بوشو، اون خانه صاحابه بوگوئيد؛ «استاد گوئىه: مى مهمانخانه كويه ايسا تا شامه پسح يه مى شاگردانه آمره بىخورم؟» ^{۱۵} و اون شمره اىته پىله بالاخانه مفروش نشان خواهه دئن. اوئىه آمى ره تدارك بيدينيد. ^{۱۶} اون وخت شاگردان به شهر بوشودى. همه چىزه هوجور كى به آشان بوگفته بو، پيدا كودىدى و پسح يه تدارك بيدىدى.

^{۱۷} وختى شب فارسه، عيسى خو دوازده تأ شاگرد آمره به اوئىه بوشو. ^{۱۸} وختى كى سفره سر بىنىشته و غذا خوردىدى، عيسى بوگفته: "براستى شمره گويم كى اينفر جه شومان كى مى آمره خوره، مره بە دشمن تحويل خواهه دئن." ^{۱۹} اوشان ناراحتە بوستىدى و اىته جه بعد اويتە، جه اوون وأورسى: "آيا من اونم؟" ^{۲۰} عيسى بوگفته: "اىته جه شىمى دوازدهنفره، همون كى خو نانه مى آمره كاسه ميائان تاودە. ^{۲۱} انسانه پسرا هوجور كى درمورده اون بىنىشته بوبوستە خواهه شوون، اما واى بر اوں كى انسانه پسرا تحويلە دشمن دە. اونه ره بېھتر جه اوں بو كى، هيچ وخت بدەنیا نموبە."

^{۲۲} هنۇز مشغۇلە خوردن بودە كى عيسى نانە فيگىفته و بعد از شىكىزلى خىردا كودە و بە شاگردان فدە و بىرمائىستە "فيگىرىد، آنه مى بدن." ^{۲۳} جه آن پس جامە فيگىفته و بعد از شىكىزلى اوشانە فدە و همه تأ جه اوں بىخوردىدى. ^{۲۴} و اوشانە بوگفته: "آنه مى خون در عهد جدىد كى خىلى

ینه وسین فیوه.^{۲۵} براستی شمره گویم کی جه محصول انگور ده نخواهم خوردن تا روزی کی، خدا پادشاهی میان تازه – تازه بوخورم.

^{۲۶} اون وخت بعد از سرود خواندن، به سمت کوه زیتون به راه دکفتیدی.

پیشگویی پطرسه انکاره کودن

^{۲۷} عیسی به اوشان بوگفته: "شومان همه تأن خواهید لغزن، چونکی بینویشته بوبوسته،
«چوپانه خواههم زئن
و گوسفتدان پخشنه خواهده بosten».

^{۲۸} اما بعد از آنکی زنده بیم، بعد از شومان به جلیل خواههم شوون.^{۲۹} پطرس اونه بوگفته: "حتی اگر همه بلغزد، من هیچ وخت نخواههم لغزن."^{۳۰} عیسی اونه بوگفته: "براستی تره گویم کی، هه امشب پیشتر جه آنکی خروس دوبار بخوانه، سه بار مره انکار خواهی کودن!"^{۳۱} اما پطرس تأکیده زیاده امره بوگفته: "اگر لازم ببه تی امره بیمیرم، تره انکار نخواههم کودن." شاگردانه دیگرم هجور بوگفته.

باغه جتسیمانی

^{۳۲} اون وخت به جایی به نام جتسیمانی بوشوییدی. در اویه عیسی خو شاگردانه بوگفته: "آیه بینیشینید، تا من دعا بوکونم."^{۳۳} جه آن پس پطرس و یعقوب و یوحنا یه خو امره ببردی در حالی کی خیلی پریشان و نیگران بو، اوشانه بوگفته:^{۳۴} "جه ناراحتی زیاد، کره مردن دارم . آیه بیسید و بیدار بیسید."^{۳۵} جه آن پس ایمچه جلو بوشو، خاکه سر بکفته و دعا بوکوده کی اگر ممکن ببه، اون ساعت جه اون بگذره.^{۳۶} عیسی آجر بوگفته: "آبا، پش! همه چیز تی ره ممکنه، آن جامه جه من دوره کون، اما نه به خواسته من بلکی به تی اراده."^{۳۷} وختی وأگر دسته، اوشانه بیده کی خوفته‌دی. پس پطرسه بوگفته: "شمعون خوفته‌ای؟ آیا نتأنسنی ایمچه بیدار بیسی؟"^{۳۸} بیدار بیسید و دعا بوکونید کی امتحان نییید. روح مشتاقه، اما جسم ناتوانه.^{۳۹} پس ایبار دیگر بوشو و همون دعایه بوکوده.^{۴۰} وختی وأگر دسته، اشانه بازم خوفته بو بیده، چون اوشانه چوم خیلی سنگینه بوسته بو. اوشان نائبیتیدی چی جوابی به اون بدیدی.^{۴۱} اون وخت عیسی سومین بار شاگردانه ورجه بمو و اوشانه بوگفته: "آیا هنوز خوفته‌دی و استراحت کونیدی؟ ده بسته، وخت مقرر فارسه‌داره، الأن انسانه پسر به دست گوناهکاران تسلیم به.^{۴۲} ویریزید، بیشیم. الأن می تحويل دهنده جه راه فارسه."

عیسی گرفتاره بosten

^{٤٣} عیسی هطو گب زئندوبو کی ایواره کی یهودا، ایته جه اوون دوازده تأ شاگرد، ایته گروهه امره کی، مسلح به چماق و شمشیر بود از طرف سرانه کاهنان و علمای دین و مشایخ بمو. ^{٤٤} اونه تحويل دهنده خو همراهانه علامتی بده بو و بوگفته بو: "اوون کسی یه کی ماچی دهم، همونه، اونه بیگرید و کاملأ مراقب بیبید و ببرید". ^{٤٥} پس وختی به اوون محل فارسه، بی معطلى عیسایه نزدیکه بوسته و بوگفته: "استاد!" و اونه ماچی بده. ^{٤٦} اوون وخت اوون آدمان عیسی سر فووسته دی و اونه بیگرفتدي. ^{٤٧} امّا ایته جه اوشانی کی اویه ایسا بیدی، شمشیر فکشه و ایته ضربه به کاهنه اعظمه غلام بزه و اونه گوشه ووه. ^{٤٨} عیسی به اوشان بوگفته: "مگر من راهزnam کی چماق و شمشیره امره بمودی تا مره بیگریدی؟" ^{٤٩} هر روز شیمی ورجه معبده میانی تعلیم دئمه و مره نیگرفتیدی. ولی کیتاب مقدس باید تحقق پیدا کونه. ^{٥٠} اوون وخت تمامه شاگردان اونه ترکه کودیدی و فرار بوکودیدی.

^{٥١} جوانی کی فقط ایته پارچه به تن بیپیچانه بو، عیسی دونبالسر به راه دکفته. اونم بیگرفتیدی. ^{٥٢} امّا اوون، اونجی کی دوکوده بو وله کوده و لخت فرار بوکوده.

عیسی شورای یهوده ورجه

^{٥٣} عیسایه کاهنه اعظمه ور ببریدی. اویه همه تأ سرانه کاهن و مشایخ و علمای دین جمعه بوسته بید. ^{٥٤} پطرسم دورادر جه عیسی دونبالسر بوشو تا به کاهنه اعظمه خانه حیات فارسه. پس اویه، آتشه کنار، قراولانه امره بینیشته تا خودشه گرمه کونه. ^{٥٥} سرانه کاهنان و تمامی اهله شورا به دونباله دلایل و شواهدی علیه عیسی بودی، تا اونه بوکوشیدی امّا هیچی پیدا نوکودیدی. ^{٥٦} چون هر چند کی، خیلی بین شهادتی دروغ علیه عیسی بددهدی، امّا اشانه شهادت باهم ایجور نوبو. ^{٥٧} اوون وخت تعدادی جلو بمودی و بر علیه عیسی شهادت دروغ بددهدی. بوگفتیدی: "امّان خودمان بیشنوستیم کی گفته: «آن معبده کی بشر دسته امره چاکوده داره، ویرانه خوأهم کودن و سه روزه میانی، معبد دیگری خوأهم چاکودن کی بشره دسته امره چاکوده نیبه». ^{٥٨} اوشانه شهادت‌آئم ایجور نوبو. ^{٥٩} اوون وخت کاهنه اعظم ویریشته و همه تأنه ورجه، جه عیسی وأورسه: "هیچ جوابی ندی؟ آن چی یه کی بر علیه تو شهادت دهیدی؟" ^{٦٠} امّا عیسی بازم هطو ساكت بیسه و جوابی نده. ایبار دیگر کاهنه اعظم جه اوون وأورسه: "آیا تو مسیح خدایه متبارکه پسri؟" ^{٦١} عیسی اونه بوگفته: "ایسم! و انسانه پسره خوأهیدی دئن کی به دسته راست قدرت نیشته، آسمانه آبرانه امره آیه." ^{٦٢} اوون وخت کاهنه اعظم خو لیباسه چاک بزه و بوگفته: "ده چی احتیاجی به شاهده؟" ^{٦٣} اونه کفره بیشنوستید. شیمی حکم چی یه؟" اوشان همه تأ فتوا بدھایدی کی اونه سزا مرگه. ^{٦٤} اوون وخت بعضی شروع بوکودیدی بر اوون فیلی تاؤدن. و اونه

چومانه دبستیدی و در حالی کی اونه زئیدی، گفتیدی: "نبوّت بوکون! قراولانم اونه بیگیفتیدی و بزهدی.

پطرسه انکار

^{٦٦} وختی کی پطرس هنوز بیجیر، حیاطه میان ایسا بو، ایته جه کنیزانه کاهنه اعظم اویه بمو ^{٦٧} و اونه بیده کی آتش کنار خوره گرمه کودی. اون زنای دقنه امره اونه فندرسته و بوگفته: "تونم عیسایه ناصری امره بویی!" ^{٦٨} اما پطرس انکار بوکوده و بوگفته: "نام و نفهم تو چی گویی!" آنه بوگفته و خانه ایوانه جلو بوشو. در هه وخت خروسه بخده. ^{٦٩} ایدفعه دیگرم، اون کنیزه چوم به اون دکفته و به کسانی کی اویه سر پا ایسا بید، بوگفته: "آن مرد ایته جه اوشانه." ^{٧٠} اما پطرس بازم انکاربوکوده. ایمچه بعد، کسایی کی اویه سرپا ایسا بیدی، ایبار دیگر پطرسه بوگفتیدی: "بی شک تونم ایته جه اوشانی، چون جلیلی یم ایسی." ^{٧١} اما پطرس قسم بونخورده و بوگفته: "لعت خدا بر من اگر آن مرد بشناسم!" ^{٧٢} در هو لحظه، خروس دوگمین بار بخده. اون وخت پطرس عیسی گبانه به یاد بآورده کی اونه بوگفته بو: "پیشتر جه آنکی خروس دو بار بخوانه، سه بار مره انکارخواهی کودن." پس اونه دیل بیشکسته و گریه بوکوده.

١٥

عیسی محاکمه پیلاتوس و رجه

^١ صبحدم، سرانه کاهنان، مشایخ و علمایه دین، تمامی اعضای شورای یهوده امره بی معطلی مشورت بوکودیدی و عیسایه دست بسته ببردیدی و پیلاتوسه تحويل بددهدی. ^٢ پیلاتوس جه اون وأورسه: "آیا تو یهوده پادشاهی؟" عیسی جواب بده: « هطوبه کی گویی! » سرانه کاهنان تهمتهاي زيادي به اون زئهدي. ^٣ پس پیلاتوس بازم جه اون وأورسه: "آیا هیچ جوابی ناری؟ بیدین چقدر تره تهمت زنده‌ی!" ^٤ ولی عیسی بازم هیچ جوابی نده، طوری کی پیلاتوس در تعجب بو.

^٥ پیلاتوسه داب بر آن بو کی، عیده موقعه ایته زندانی یه به تقاضای مردم آزاده کونه. ^٦ سورشیان میان مردی بو بنام باراً کی، به جرمه کشتار در ایته شلوغی به زندان دکفته بو. ^٧ مردم پیلاتوسه و رجه بمودی و جه اون بخواستیدی اوجوری کی دابه، آشانه ره به جا بآوره. ^٨ پیلاتوس جه اوشان وأورسه: "آیا خواهیدی پادشاه یهوده شیمی ره آزاده کونم؟" ^٩ آنه اونه وسین بوگفته کی دأنسته سران کاهنان حسودی وسین عیسایه اونه تحويل بددهدی. ^{١٠} اما سران کاهنان جمعیتیه وأدشتیدی تا جه پیلاتوس

بخوأهیدی کی به جای عیسی بارابایه اشأنه ره آزاده کونه.^{۱۲} اون وخت پیلاتوس ایبار دیگر جه اوشأن واؤرسه: "پس اون مردی امره کی شومان اونه یهوده پادشاه دخوانیدی، چی بوکونم؟"^{۱۳} ایبار دیگر فریاد بزهدی کی: "به صلیب فکش!"^{۱۴} پیلاتوس جه اوشأن واؤرسه: "چرأ؟ چی بدی بوکوده داره؟" اما اوشأن بلندتر فریاد بزهدی: "به صلیب فکش!"^{۱۵} پس پیلاتوس کی خوأسته مردمه خوشحاله کونه، بارابایه اشأنه ره آزاده کوده و عیسایه پایی بزه و بیسپرده تا به صلیب فکشید.

عیسایه رشخنه گیفتنه

^{۱۶} اون وخت سربازان، عیسایه به صحنه کاخ، یعنی والی کاخ، ببردیدی و همه‌تاً گروه سربازانه دور هم دخذیدی. ^{۱۷} جه آن پس لیباسه رنگی اونه دوکودیدی و تاجی جه خار بیافتیدی و اونه سر بنده‌ی. ^{۱۸} اون وخت اونه تعظیم کودیدی و گفتیدی: "سلام بر یهوده پادشاه!"^{۱۹} آنه گفتیدی و چوب امره اونه سره زهایدی واونه رو فیلی فوکودیدی. اونه ور زانو زهایدی و احترام کودیدی. ^{۲۰} جه آن پس کی اونه رشخنه گیفتیدی، اونه لباسه رنگی یه جه اونه تن بکنیدی و خودشه لباسه اونه دوکودیدی. جه آن پس اونه بیرونه کودیدی تا به صلیب فکشید.

عیسی به صلیب شوون

^{۲۱} اوشأن ایته رهگذری کی اونه نام شمعون جه مردمه قیروان بو و جه مزرعه آمویه، وأدأشتیدی تا عیسی صلیبیه حمل بوکونه. شمعون اسکندر و روُفسه پئر بو،^{۲۲} پس عیسایه به جایی به نام جلجتا ببردیدی کی اونه معنی یعنی کاسه سره جا.^{۲۳} اون وخت به اون شرابی کی با چیزه تلخی مخلوط بو فده‌دی ، اما عیسی قبول نوکودی.^{۲۴} جه آن پس به صلیب فکشیدی و اونه لیباسانه خوشأنه میان تقسیم بوکودیدی. خوشأنه سهمه مشخص کودنه ره قرعه تاوده‌دی.

^{۲۵} ساعت سه روز بو کی اونه به صلیب فکشیدی .^{۲۶} اونه تقصیر نامه رو بینویشته بوبوسته بو: "یهوده پادشاه!"^{۲۷} دو تأ راهزنم اونه امره به صلیب فکشیدی، ایته اونه راسته طرف و اویته اونه چپه طرف .^{۲۸} به آن طریق اون نیویشته تحقق پیدا بوکوده کی گویه: "اون جه خطاکاران به حساب بمو."^{۲۹} رهگذران خوشأنه سره تکان دئه‌دی و ناسزا گویی امره گفتیدی: "تو کی، خوأستی معبده ویرانه کونی و سه روزه اونه چاکونی!^{۳۰} خودنه نجات بدن و جه صلیب بیجیر بیا!"^{۳۱} سرانه کاهنان و علمای دینم اونه رشخنه گیفتیدی و همدیگره گفتیدی: "دیگر آنه نجات بده، اما خوره تأنه نجات بده!^{۳۲} اجازه بدید مسیح، اسرائیله پادشاه الأَن جه صلیب بیجیر بایه، تا بیدینیم و ایمان بآوریم." اون دونفرم کی به صلیب فکشیده بوسسه بید، اونه توهین کودیدی.

عیسی مردن

^{۳۴} جه ساعته شیش تا ساعته نه تاریکی تمامه اون سرزمینه بیگفته بو. ^{۳۵} ساعته نه عیسی با صدای بلند فریاد بزه: "ایلویی، ایلویی، لَمَا سَبَقْتُنِی؟" یعنی "می خدا، می خدا، چرا مره تنها بنه بی؟"
^{۳۶} بعضی جه حاضران وختی آنه بیشنوستیدی، بوگفتیدی: "الیسه دخوانه." ^{۳۷} پس اینفر جلوتر بدروسته و آبری یه جه ترشه بوسته شراب پوره کوده و ایته چوبه سر بنه و عیسی دهانه ورجه ببرده تا بنوشه، و بوگفته: "اونه به حاله خودش بنید تا بیدینیم آیا الیاس آیه تا اونه جه صلیب بیجیر بأوره؟"^{۳۸} بعد عیسی با صدای بلند فریاد بزه و جان بده. ^{۳۹} اون وخت محرابگاه پرده جه بوجور تا بیجیر دوپاره بوسته.
 وختی سربازآنه فرمانده کی عیسی جلو سرپا ایسأبو، بیده اون چطرو جان بده، بوگفته: "براستی آن مرد خدا پسر بو."

^{۴۰} تعدادی جه زناآنام جه دور فندرستیدی. اوشأنه میانی مریم مجذلیه و مریم کوجه یعقوب و یوشما مار و سالومه بودی. ^{۴۱} آن زناآن وختی کی عیسی جلیله میان ایسا بو، اونه پیروی و خدمت کردیدی. خیلی یین جه زناآن دیگرم کی اونه آمره به اورشلیم بموبیدی، اویه ایسا بیدی.

عیسی بدنه دفن کودن

^{۴۲} اون روز، روزه "تهیه" یعنی روزه قبله جه شبّات بو. پس غروب وخت ^{۴۳} یوسف نامی جه مردمه رامه کی، عضوی شایسته جه یهوده شورا بو و خدا پادشاهی انتظاری یه کشه یه، خوره آن جرأت بده، پیلاتوسه ورجه بوشو و عیسی جسد بخواسته. ^{۴۴} پیلاتوس کی باور نوکوده عیسی به آن زودی بمрده به، سربازآنه فرمانده یه دخده تا بیدینه عیسی بمрده داره. ^{۴۵} وختی جه اون بفهمسته کی هطوطیه، عیسی جسد به یوسف بیسپرد. ^{۴۶} یوسفم ایته پارچه کتان بهه و جسد جه صلیب بیجیر بأورده، کتانه میان بییچانه و ایته مقبره بی بنهدی کی، جه سنگ بتراشته بوبوسته بو. جه آن پس سنگی یه اون مقبره دهانه جلو بغلطانه. ^{۴۷} مریم مجذلیه و مریم یوشما مار بیده دی کی عیسایه کویه بندی.

۱۶

عیسی قیام

^۱ وختی روز شبّات بوشو، مریم مجذلیه و سالومه و مریم یعقوب مار، حنوط بهده تا بیشید عیسی بدنه عطرآگینه کونید. ^۲ بعد از اویین روز هفته، سحر وخت، وختی کی آفتاب کره طلوع کوده، به

سمت مقبره روانه بوسنیدی. ^۳ اوشان همدیگره گفتیدی: "کی خواهه آمی ره سنگه جه جلوی مقبره بغلطنه؟" ^۴ اما وختی فندرستیدی، بیده‌دی، اون پیله سنگ جه مقبره جلو به ایته گوشه بغلطسته. ^۵ وختی وارد مقبره بوبوستیدی، ایته جوانی به بیده‌دی کی راسته طرف نیشه بو و ایته لیباسه سفید و بلند به تن داشته. جه اون دئن بترسدی. ^۶ جوان به اوشان بوگفته: "نوهترسانید! شومان به دونبال عیسایه ناصری ایدی کی اونه به صلیب فکشد. اون ویریشه، آیه نیسه. جایی کی اونه جسلده بنه بید، فندرید. ^۷ لأن بیشید و اونه شاگردانه و پطرسه بوگوئید کی، اون پیشتر جه شومان به جلیل شوئوندره؛ اویه اونه خواهیدی دئن، هوطوبی کی پیشتر شمره بوگفته بو." ^۸ پس زنائان بیرون بموده و جه مقبره فرار بوكودیدی. چونکی لرزه به اشأنه تن دکفته بو و حیران بودیدی. اوشان به هیچکی چیزی نوگفتیدی، چونکی ترسه‌ایدی.

^۹ وختی عیسی سحر وخته اوّلین روز هفته ویریشه، خوره اوّل مریم مجذلیه ره کی جه اون هفتتأ دیو بیرونه کوده بو، ظاهره کوده. ^{۱۰} مریم بوشو و اونه یارانه کی، ماتم و زاری بودیدی، خبر بدہ. ^{۱۱} اما چون اوشان دوباره زنده بوسننه عیسایه و اونه ظاهره بوسننه جه مریم بیشنوستیدی، باور نوکودیدی. ^{۱۲} جه آن پس عیسی، با ایته شکله دیگر دوتاً جه اوشانه ره کی به مزرعه شوئوندو بید، ظاهره بوسننه. ^{۱۳} اون دوتاً وأگر دستیدی و دیگرانه جه آن امر آگاه بوكودیدی، اما اشأنه حرفانم باور نوکودیدی.

^{۱۴} جه آن پس عیسی اون یازدهتأ شاگرده ره، در حالی کی غذا خوردن ره نیشه بیدی، ظاهره بوسننه و اوشانه بی ایمانی و سخت دیلی ره توپیخ بوكوده. چون اوشانه گبانه کی اونه زنده بیده بید، قبول نوکودیدی. ^{۱۵} او نوخت اشأنه بفرمائسته: "به سرتاسر جهان بیشید و انجیله به همه یه خلائق موعظه بوكونید. ^{۱۶} هر کی ایمان باوره و تعمید بیگیره، نجات پیدا خواهه کودن. اما هر کی ایمان ناوره، محاکومه خواهه بوسنن. ^{۱۷} و آن نشانه یا ان ایماندارانه امره خواهه بیرون: به نام من دیوانه بیرون خواهد کودن، به زبانهای تازه حرف خواهد زئن، ^{۱۸} و مارانه خوشانه دستانه امره خواهد گیفتند و هر وخت زهری بونوردیدی، به اوشان آسیبی هرگز نخواهه فارسن و مریضانه رو دست خواهد نئن، اوشان شفا پیدا خواهد کودن."

^{۱۹} عیسای خداوند بعد از آنکی آن حرفانه آشانه بفرمائسته، آسمانه بوجور روانه بوسننه و خدا دسته راست بینیشه. ^{۲۰} پس اشان بیرون بشودی و در همه جا موعظه کودیدی و خداوند آشانه امره کار کوده و خو کلامه با معجزاتی کی، آشانه امره بو، ثابت کوده.